

14714

CATECISME

BONTRAND GRISWOLD

de me ualech entre le pere et Fili

SAINTS S. P. DE TOT

LYON 1555

Sola Pedro Goldstein
Sola B.G

~~26 de Nov~~
dia 6 de Nov
embre de 1910

Pedro Goldstein

Catálogo

CATECISME
DE LA
DOCTRINA CRISTIANA

en forma de diálech entre Pare y Fill,

COORDENAT PER
UNIVERSAL INSTRUCCIÓ DE TOTS
LOS FIELS DE EST BISBAT
DE ORDRE DEL

Il·lm. y Rvm. Sr. Dr. D. Fr. Ramón Estrauch y Vidal
Bisbe de esta Diócessis

NOVAMENT REVISAT
per disposició del Il·lm. y Rvm. Sr.

Dr. D. Joseph Torras y Bages
actual Bisbe de Vich,

RIPOLL:

IMPRENTA Y LIBRERÍA DE LLORENS BONET
Carrer de Sant Pere, núm. 16

1909

ANNO 1750

INDULGENCIAS

A mes dels cent dias de indulgencia que lo Summo Pontifice Ignocenczi XI, per la seva Butlla *Pietatis*, del 30 de Maig de 1686, concedí als pares y mares per cada vegada que ensenyaran la Doctrina Cristiana als seus fills sirvents y familiars; lo Il-lm. Sr. don Fr. Ramón Strauch y Vidal, Bisbe de Vich, concedeix als que usen de aquest Catecisme llegintlo, preguntant ó responent, ó assistint quan se pregunta, quaranta dias de indulgencia per cada vegada.

E igual concessió han fet los seus successors, y la confirma lo actual Prelat de esta Diócessis, Dr. D. Joseph Torras y Bages.

*Pedro Soldevila
Solaí
C*

Los pares son los primers apóstols dels seus fills, y deuenhen desde la infancia instruirlos á que busquen, abans de totes las coses, lo Regne de Deu y sa Justicia, comensant per ensenyarlos á *persignarse y senyarse*: lo *Crech en un Deu*; los *Articles de la Fé*; lo *Pare nostre*; la *Ave Maria*; la *Salve Regina*; los *Manaments de la Lley de Deu*; los *Manaments de la Iglesia* y los *Sagraments*; ensenyantlos també los *Actes de Fé, de Esperansa y de Caritat*, y lo demés que enseguida se expressa en lo Catecisme.

DIÁLECH

PARE. Quánts Deus hi há?

FILL. Un sol Deu tot poderós.

P. Qui es Deu?

F. Es un Esperit puríssim y perfectíssim, principi y fi de totas las cosas; que premia als bons ab la gloria del Cel, y castiga als mals ab las penas eternas del infern.

P. Ahónt está Deu?

F. En lo Cel, en la terra y en tot lloch.

P. Quántas personas hi ha en Deu, ó quántas son las personas de la santísima Trinitat?

F. Tres que son: Pare, Fill y Esperit Sant.

P. Lo Pare es Deu?

F. Si Pare.

P. Lo Fill es Deu?

F. Si Pare.

P. Lo Esperít Sant es Deu?

F. Si Pare.

P. Lo Pare, lo Fill y lo Esperit Sant son tres Deus?

F. No Pare.

P. Donchs quánts Deus son?

F. Un sol Deu tot poderós.

P. Bé creus que son tres personas distintas?

F. Si Pare.

P. Qué vol dir distintas?

F. Que la una no es l' altre.

P. Qué vol dir que la una no es l' autre?

F. Que lo Pare no es lo Fill, ni lo Pare ni lo Fill son lo Esperit Sant.

P. Donchs si la una persona Divina no es l' autre, cóm poden ser un sol Deu?

F. Perqué totas tres tenen una sola naturalesa Divina.

P. Tres personas humanas bé son tres homens?

F. Si Pare.

P. Donchs també las tres personas divinas apar que han de ser tres Deus?

F. No Pare. porque tres personas humanas, tenen tres naturalesas huma-

nas, pero las tres Personas Divinas tenen una sola naturalesa Divina.

Símil: Aixi com un arbre que té tres branques iguals, no es mes que un arbre, perque no té sino una soca; així las tres Divinas personas son un sol Deu perque totes tres tenen una sola naturalesa Divina.

- P. Lo Pare, lo Fill, y lo Esperit Sant han comensat ó deixarán may de ser?
- F. Sempre han estat y sempre serán.
- P. Quína de las tres Divinas Personas se va encarnar?
- F. La Fill.
- P. Se encarnaren també lo Pare ó lo Esperit Sant?
- F. No Pare.
- P. Qué cosa fou encarnarse lo Fill de Deu?
- F. Ferse home.
- P. Ahónt se encarná ó se feu home?
- F. En las entranyas de Maria Santíssima.
- P. Lo Fill de Deu abans de encarnarse qué era?
- F. Deu tant solament.
- P. Després de encarnat, qué es?
- F. Deu y Home verdader.
- P. Donchs fentse home ¿no perdé pas lo ser Deu?
- F. No Pare.
- P. Per qué se encarná ó se feu home lo Fill de Deu?

- F. Per redimirnos y salvarnos.
P. Qué vol dir redimirnos?
F. Tráurerlos de la esclavitut del di-
moni.
P. Qué vol dir salvarnos?
F. Donarnos la sua amistat y gracia en
aquesta vida y la gloria en l'altre.
P. Lo Fill de Deu encarnat ó fet home,
quins noms té?
F. Jesús, Cristo y Jesucrit.
P. Quántas naturalesas hi ha en Cristo?
F. Dos: divina y humana.
P. Quántas personas hi ha en Cristo?
F. Una que es Divina.
P. Cóm pot ser que Cristo sia una sola
persona, tenint com té dos naturalesas;
aixó es, naturalesa Divina y naturalesa
humana?
F. Símil: Així com un home se compon
de ànima y cos, y no es sino un home;
així Cristo, encara que es Deu y home,
es una sola persona.
P. Donchs quí es Cristo?
F. Es Deu y home verdader.
P. Qué feu Cristo Senyor nostre per re-
dimirnos y salvarnos?
F. Prengué mort y passió.
P. Ahónt prengué mort y passió Cristo
Senyor nostre?
F. En lo arbre santíssim de la Creu.
P. Patí y morí en quant Deu, ó en quant
home?

- F. En quant home: perque en quant Deu no podía patir ni morir.
- P. Ara Cristo en quant Deu ahónt está?
- F. En lo Cel, en la terra y en tot lloch.
- P. En quant home, ahóni está?
- F. En lo Cel y en lo Santíssim Sagrament del Altar.
- P. Los que moren en gracia de Deu ¿ahónt van?
- F. Al Cel.
- P. Hi estarán molt en lo Cel?
- F. Per sempre.
- P. Y si aquells que moren en gracia de Deu, no han plenament satisfet per sos pecats en aquesta vida, ¿ahónt van, antes de anar al Cel?
- F. Al Purgatori.
- P. Quan en lo Purgatori han plenament satisfet per sos pecats ¿ahónt van?
- F. Al Cel.
- P. Los que moren en pecat mortal ¿ahónt van?
- F. Al infern.
- P. Hi estarán molt los condemnats en lo infern?
- F. Per sempre.
- P. Donchs ¿quína es la cosa de major importancia per nosaltres?
- F. Lo salvarnos.
- P. Quína es la doctrina cristiana?
- F. La Doctrina que nos ha ensenyat Cristo Senyor nostre.

- P. Qui ha de saber la doctrina cristiana?
F. Tots los Cristians al tenir us de rahó.
P. Ets Cristiá?
F. Si pare, per la gracia de Deu y mérits de Jesucrist.
P. Qui es Cristiá?
F. Lo qui es batejat y segueix la lley de Jesucrist.
P. Quín es lo senyal que deu usar lo Cristiá?
F. La Santa Creu.
P. Por qué?
F. Perque en ella nos redimí Cristo Senyor nostre.
P. De quantas maneras se fá?
F. De dos; que son persignarse y senyarse.
P. ¿Qué cosa es persignarse?
F. Fer tres creus ab lo dit polser de la ma dreta; una en lo front, altre en la boca y altre en lo pit.
P. Per qué fem la creu en lo front?
F. Perque Deu nostre Senyor nos deslliure de mals pensaments.
P. Per qué la fém en la boca?
F. Perque nos deslliure de malas paraulas.
P. Per qué la fem en lo pit?
F. Perque nos deslliure de malas obras.
P. Que dihem quan nos persignem?
F. Por lo senyal de la Santa Creu, de nostres enemicchs, deslliuraunos, Senyor, Deu nostre.

- P. Qué cosa es senyarse?
- F. Fer una creu ab la ma dreta estesa desde'l front fins á la cintura, y desde'l muscle esquerra fins al dret.
- P. Qué dihem quan nos senyem?
- F. En nom del Pare, y del Fill, y del Esperit Sant. Amen Jesús.
- P. Quán es convenient que nos persig-nem ó senyem?
- F. Quan nos llevam; al anar al llit; al eixir de casa; entrant á la Iglesia; al tenir alguna tentació; antes de men-jar ó de fer alguna feyna ú obra.
- P. Per qué es convenient que fem algu-nas vegadas la senyal de la Creu?
- F. Per honrar á Cristo Senyor nostre; per defensarnos de nostres enemicchs, y per tenir acert y profit en nostras obras.
- P. Fer las creus depressa y sens reverencia, ó ferlas mal fetas ¿es agradable á Déu y de nostre profit?
- F. No pare.

De lo que es necessari al Cristiá per la sua salvació

- P. Quántas cosas son necessarias al Cris-tiá per salvarse ó anar al Cel?
- F. Quatre, que son: Fé, Esperansa, Ca-ritat y bonas obras.

- P. Per aqueix motiu ¿qué deu saber lo Cristiá?
- F. Lo crech en un Deu ó los Articles de la Fé; lo Pare nostre; la Ave María; los Manaments de la Lley de Deu; los Manaments de la Iglesia, y los Sagraments que deu rebrer.
- P. Quan díus que lo Cristiá deu saber aquestas cosas, ¿pénsas que basta saberlas de memoria sens enténdrerlas gens, á lo menos en la substancia?
- F. No Pare.
- P. Digasho junt ab mí, perque ho apren-gas sens cap error.

Lo Crech en un Deu .

Crech en un Deu, Pare tot poderós, criador del Cel y de la terra Y en Jesucrist únic Fill seu, Senyor nostre, lo qual fou concebut per obra del Esperit Sant, nasqué de María Verge, patí baix lo poder de Pons Pilat, fou crucificat, mort y sepultat, devallá als inferns, resuscitá al tercer día de entre los morts, sen pujá als Cels. seu á la dreta de Deu lo Pare tot poderós, y de allí ha de venir á judicar los vius y los morts. Crech en lo Esperit Sant, la Santa Mare Iglesia, Católica, Apostólica, Romana, la comunió dels Sants, la remissió dels pecats, la resurrecció de la carn, la vida perdurable. Amen Jesús.

*Los Articles de nostra Santa Fé
Católica*

P. Quánts son los Articles de la nostra Santa Fé?

F. Son Catorze: set que pertanyen á la Divinitat y altres set á la santa Humanitat de nostre Senyor Jesucrist.

Los que pertanyen á la Divinitat son los següents:

Lo primer: creurer en un sol Deu tot poderós.

Lo segon: creurer que es Pare.

Lo tercer: creurer que es Fill.

Lo quart: creurer que es Esperit Sant.

Lo quint: creurer que es Criador.

Lo sisé: creurer que es Salvador.

Lo seté: creurer que es Glorificador.

Los que pertanyen á la Humanitat son los següents:

Lo primer: creurer que nostre Senyor Jesucrit, en quant home, fou concebut per obra del Esperit Sant.

Lo segon: creurer que nasqué de María Santíssima, sent Verge antes del part, en lo part y després del part.

Lo tercer: creurer que prengué mort y passió per salvar los pecadors.

Lo quart: creurer que devallá als inferns,
y deslliurá lás ánimás dels Sants Pares
que esperaban lo seu sant adveniment.

Lo quint: creurer que ressuscitá al ter-
cer día de entre los morts.

Lo sisé: creurer que sen pujá als Cels y
y seu á la dreta de Deu lo Pare tot po-
derós.

Lo seté: creurer que de allí ha de venir á
judicar los vius y los morts, aixó es,
als bons per donarlos la gloria del Cel,
perque guardaren lo seus sants mana-
ments, y als mals pena perdurable
perque no'ls guardaren.

P. Son los mateixos misteris los dels
articles que los del Crech en un Deu?

F. Si pare, pero en los Articles se ex-
plican ab mes claredat.

Lo Pare nostre

Pare nostre, qui estau en lo Cel, sia
santificat lo vostre sant Nom; vinga en
nosaltres lo vostre sant regne; fassas la
vostra voluntat així en la terra com se
fa en lo Cel. Lo nostre pa de cada dia
donaunos en lo dia de avuy, y perdonau-
nos las nostras culpas, aixís com nosal-
tres perdonam als nostres deutors: y no
permatau que nosaltres caigam en la
tentació, ans deslliuraunos de qualsevol
mal. Amen Jesús.

La Ave María

Deu vos salve María, plena de gracia;
lo Senyor es ab Vos; beneyta sou Vos
entre totas las donas, y beneyt es lo fruyt
del vostre sant ventre Jesús. Santa Ma-
ría, Mare de Deu, pregau per nosaltres
pecadors ara y en la hora de la nostra
mort. Amen Jesús.

*Los Manaments de la Lley de Deu
son deu:*

Lo primer, amarás á Deu sobre totas las
cosas.

Lo segon, no jurarás lo Sant Nom de
Deu en vá.

Lo tercer, santificarás las festas.

Lo quart, honrarás pare y mare.

Lo quint, no matarás.

Lo sisé, no fornicarás.

Lo seté, no furtarás.

Lo vuyté, no llevarás falsos testimonis,
ni mentirás.

Lo nové, no desitjarás la muller de ton
próxim.

Lo desé, no desitjarás bens ni res de ton
próxim.

Estos deu manaments se enclouhen en

dos, aixó es: amar á Deu sobre totas las cosas y al próxim com á tú mateix. Amen Jesús.

*Los Manaments de la Iglesia
son cinch:*

Lo primer, odir Missa cumplida los diumenges y festas de guardar.

Lo segon, confessar una vegada en l'any.

Lo tercer, combregar per Pasqua florida.

Lo quart, dejunar en la Quaresma y altres dejunis de manament; abstendirse de menjar carn los divendres y demés dias prohibits per la Iglesia.

Lo quint, pagar be delmes y primicias, ó lo que á assó sia degudament substuhit, sens fer frau ni engany. Amen Jesús.

Los Sagraments de la Iglesia son set:

Lo primer, Baptisme.

Lo segon, Confirmació.

Lo tercer, Eucaristía.

Lo quart, Penitencia.

Lo quint, Extrema-Unció.

Lo sisé, Ordre sagrat.

Lo seté, sant Matrimoni. Amen Jesús.

P. També te aniré ensenyant de memoria los actes de Fé, de Esperansa y de

Caritat; la Confessió general; lo Acte de contrició y la Salve.

Actes de Fé

Crech en Deu Pare, Crech en Deu Fill, Crech en Deu Esperit Sant, tres personas distintas y un sol Deu verdader, Remunerador que dona premi als bons y castiga als mals. Crech que lo Fill de Deu, que es la segona Persona de la Santíssima Trinitat, se encarná, patí y morí, per salvar á nosaltres pecadors. Crech y confessó tot lo que la Santa Iglesia Católica proposa, com á dit per Deu, veritat infal·lible, que no pot enganyar-se ni enganyarnos, y ab aquesta fé vull viurer y morir.

De Esperansa

Crech en Deu, espero en Deu, y de Deu espero per lo seu poder infinit, y per los mérits de son Fill Santíssim que me ha de perdonar tots los meus pecats, y me ha de donar la benaventuransa que me te promesa y los medis per conseguiria.

De Caritat

Crech en Deu. Espero en Deu. Amo á Deu per ser Ell qui es, y per la sua bondat infinita me pesa de haberlo ofés. Amo á Deu per ser Ell qui es, ab tot lo meu cor, ab tota la mia ànima, y voldría amarlo en aquesta vida ab aquell amor ab que espero y desitjo amarlo eternament en la gloria. Amen.

Te encomano tingas present, que lo Sant Pare Benet, XIV, en 28 de Janer de 1756, després de ohit lo dictámen de la Sagrada Congregació de Indulgencias y Reliquias Sagradas, confirmá y ampliá una concessió de Indulgencias que en 15 de Janer de 1728, había fet lo Sant Pare Benet XIII als que fessen actes de Fé, Esperansa y Caritat; y quedan concedidas las següents:

En fer ab pietat, devoció y de cor actes de Fé, Esperansa y de Caritat, ab qualsevol paraulas que se digan, pero ab tal que se expresse lo especial motiu de cada una de ditas virtuts (com ja se expressa en los que te he ensenyat) està concedida Indulgencia plenaria una vegada al mes al que cada dia en lo discurs del mes los fassa, y en lo dia que ell elegesca, veraderament arrepentit, confessi y combregui y fassi oració á la intenció del Sant Pare que concedí aquella Indulgencia: *semel in mense lucrandum*, diu lo decret, *ab iis, qui quotidie per mensum praefatos actus piis, devoté ex corde peregerint, dia nempe ab unoquoque eligenda, in quo verē paenitentes Confessi, ac sacra Communione refecti, pro Christianor. Princ. etc. oraverint;* y se pot aplicar per las ànimas del purgatori: y també li està concedida altre indulgencia plenaria en lo article de la mort. Y tantas quantas vegadas, se fassan actes així de Fé, Esperansa y Cari-

tat, está concedida indulgencia de set anys y set quarentenes la qual se pot aplicar per las ànimes del Purgatori (1). Feslos, donchs, tots los días, y seria bo dirlos ab tota la família quan se comensa lo Rosari; que ademés de altres profits, serà molt bona preparació.

La Confessió general

Jo pecador, me confesso á Deu tot poderós, á la Benaventurada sempre Verge Maria, als Benaventurats Sant Miquel Arcàngel, Sant Joan Baptista, als Benaventurats Apòstols Sant Pere y Sant Pau, á tots los Sants y á Vos, Pare, que he pecat gravement ab lo pensament, paraula y obra; per ma culpa, per ma culpa, per la mia gran culpa. Per tant jo prego á la Benaventurada sempre Verge María, als Benaventurats Sant Miquel Arcàngel, Sant Joan Baptista, als Benaventurats Apòstols Sant Pere y Sant Pau, á tots los Sants, y á Vos, Pare; que preguéu per mí á Deu nostre Senyor. Amen Jesús.

Acte de contricció y de atricio

Senyor Deu meu Jesucrist, Deu y home verdader, Criador, Pare y Redemptor meu, en qui crech, en qui espero y á qui amo sobre totas las cosas; me pesa de

(1) Apud Ferrar. Vid. Indulgentia.

tot mon cor de habertos ofés, per ser Vos qui sou, bondat infinita; y també me pesa perque me podeu castigar ab lo infern; y ajudat de vostra divina gracia, y esperant ab los mérits de vostra preciosíssima Sanch, proposo no tornar més á pecar, confessarme y cumplir la penitencia que per lo Pare Confesor me serà donada. Amen Jesús.

La Salve

Deu vos salve, Reyna y Mare de misericordia: vida, dolsura y esperansa nostra. Deu vos salve, á Vos cridám los desterrats fills de Eva. A Vos suspirám gement y plorant en aquesta vall de llàgrimas. Ea, donchs, Advocada nostra, aqueixos ulls vostres tant misericordiosos, giraulos envers nosaltres. Y després de aquest desterro mostraunos á Jesús fruyt beneyt del vostre sant ventre. ¡Oh clementíssima! ¡Oh piadosa! ¡Oh dolsa sempre Verge Maríal Mare Santa de Deu, pregau per nosaltres que siám dignes de las promeses de Jesucrist, únic Fill vostre. Amen Jesús.

*APÉNDICE DE LO DEMÉS QUE
es importantissim se vaja ense-
nyant de memoria á las criaturas
ja de petitas, després que saben lo
Credo, oracions y demés que se ha
posat al principi.*

Las virtuts Teologals

Son tres, que son: Fé, Esperansa y Caritat.

Las virtuts Cardinals

Son quatre, que son: Prudencia, Justicia Fortalesa y Templanza.

*Las obras de Misericordia son catorze: set corporals, y set espirituals.
Las set corporals son las següents:*

- La primera, donar menjar al que te fam.
- La segona, donar beurer al que te set.
- La tercera, vestir als despullats.
- La quarta, visitar als malalts y presos.
- La quinta, recullir als peregrins.
- La sexta, rescatar al catius.
- La séptima, enterrar los morts.

Las set espirituals son las següents:

- La primera, ensenyar als ignorant.
- La segona, donar bon consell al qui lo ha de menester.
- La tercera, corretgir al qui va errat.
- La quarta, consolar al tristos y desconsolats.
- La quinta, perdonar totas las injurias per amor de Deu.
- La sexta, sufrir ab paciencia las molestias y flaquesas de nostres próxims.
- La séptima, pregar á Deu nostre Senyor per los vius y per los morts.

Los dons del Esperit Sant

Son set: Sabiduría, Enteniment, Consell, Fortalesa, Ciencia, Pietat y Temor de Deu.

Los fruyts del Esperit Sant

Son dotze: Caritat, Goig, Pau, Paciencia, llarga Esperansa, Bondat, Benignitat, Mansuetut, Fé, Modestia, Continenzia y Castedat.

Las Benaventuransas son vuyt:

La primera, benaventurats los pobres de

esperit, perque de ells es lo regne dels Cels.

La segona, benaventurats los mansos, perque ells possehirán la terra.

La tercera, benaventurats los que ploran, perque ells serán consolats.

La quarta, benaventurats los que tenen fam y set de justicia, perque serán saciats.

La quinta, benaventurats los que usan de misericordia, perque ells alcansarán misericordia.

La sexta, benaventurats los nets de cor, perque ells veurán á Deu.

La séptima benaventurats los pacífichs, perque ells serán anomenats fills de Deu.

La octava, benaventurats los que pateixen persecució per la justicia, perque de ells es lo regne dels Cels.

Los pecats capitals ó mortals son set:

Lo primer, Superbia.

Lo segon, Avaricia.

Lo tercer, Luxuria.

Lo quart, Ira.

Lo quint, Gola.

Lo sisé, Enveja.

Lo seté, Peresa.

Contra estos set pecats hi ha set virtuts

Contra Superbia, Humilitat.
Contra Avaricia, Lliberalitat.
Contra Luxuria, Castedat.
Contra Ira, Paciencia
Contra Gola, Abstinencia.
Contra Enveja, Caritat.
Contra Peresa, Diligencia.

*Los pecats contra lo Esperit Sant
son sis:*

Lo primer, presumpció de salvarse sens algun mérit.
Lo segon, desesperació de la misericordia de Deu.
Lo tercer, impugnació de la veritat coneguda per pecar ab mes llibertat.
Lo quart, enveja dels bens espirituals que nostre próxim ha rebut de Deu.
Lo quint, obstinació en lo pecat.
Lo sisé, propósit de morir sens penitència.

*Los pecats que demanan venjansa
devant de Deu son quatre:*

Lo primer, homicidi voluntari.
Lo segon, lo pecat de sodomía.

Lo tercer, oprimir als pobres.

Lo quart, defraudar als treballadors la soldada.

Los enemichs de la ànima

Son tres, que son: lo mon, lo dimoni y la carn.

Las potencias de la ànima

Son tres, que son: enteniment, memoria y voluntat.

Los sentits corporals

Son cinch, que son: véurer, odir, olorar, gustar y tocar.

Las derrerias del home

Son quatre, que son: mort, judici, infern y gloria.

Doctrina de la Fé

- P. Qué cosa es Fé?
- F. Una virtut sobrenatural, ab la qual creyem tot lo que Deu ha revelat y la Iglesia nos ho proposa com á cosa de Fé.
- P. La Iglesia quan nos proposa las cosas de Fé, ¿pot enganyarse ni enganyarnos?
- F. No pare, porque la Iglesia es regida y gobernada per lo Esperit Sant.
- P. Ahónt se ensenya lo que hem de créurer?
- F. En lo Crech en un Deu y en los Articles de la Santa Fé Católica.
- P. Qui ha fet lo Crech en un Deu?
- F. Los dotze Apóstols.
- P. Qué nos ensenya la doctrina de la Fé?
- F. Lo nostre primer principi, lo nostre últim fi, y lo mediador que tenim per alcansarlo.
- P. Qui es nostre primer principi?
- F. Deu Senyor nostre.
- P. Per quín fi som criats?
- F. Per coneixer, amar y servir á Deu en esta vida, y gosarlo després en la eterna benaventuransa.
- P. Quín es lo mediador que tenim per alcansar aqueix fi?
- F. Jesucrist.

De Deu com á primer principi

- P. Qué vol dir que Deu es un Esperit?
- F. Que no te cos, ni se pot veurer ni tocar.
- P. Qué vol dir que es puríssim y perfectíssim?
- F. Que es tant pur y tant perfet que no ho pot ser més
- P. Qué vol dir que es principi de totas las cosas?
- F. Que lo ser que tenen totas las criaturas lo tenen de Deu.
- P. Y á Deu ¿lo ha criat algú?
- F. No pare, perque Deu de ningú dependeix
- P. Qué vol dir que es fi de totas las cosas?
- F. Que totas las dirigeix á sa major honra y gloria.
- P. Deu té enteniment y voluntat?
- F. Si pare.
- P. Te memoria?
- F. No pare, perque tot ho te present.
- P. Ahónt está Deu?
- F. En lo Cel, en la terra y en tot lloch.
- P. En lo foch se crema, en la aigua se mulla, en lo fanch se embruta?
- F. No Pare, perque es impassible. Ell no pot patir ni morir.

- P. De quántas maneras está Deu per tot?
- F. De tres, que son: per essència, per presència y per potència,
- P. Què vol dir que hi está per essència?
- F. Que dona lo ser á totas las coses.
- P. Què vol dir que hi está per presència?
- F. Que tot ho te present.
- P. Fins lo pensament y desitj més ocult que tingám, ¿Deu lo veu?
- F. Si pare.
- P. Què vol dir que hi está per potència?
- F. Que tot ho pot fer y desfer.
- P. Deu pot pecar?
- F. No pare, perque lo pecat no es poder, sinó imperfecció
- P. En què consistéix lo Misteri de la Santíssima Trinitat?
- F. Consistéix en que un sol Deu es tres persones, y estas tres persones son un sol Deu.
- P. Quina de las tres Divinas Persones es més poderosa, més sabia y més bona?
- F. Tant la una com l'altra.
- P. Per què?
- F. Perque totes tres tenen una sola naturalesa divina.
- P. No obstant això, á qual atribuhím lo poder?
- F. Al Pare.
- P. A qual atribuhím la sabiduría?
- F. Al fill.
- P. A qual atribuhím lo amor?
- F. Al Esperit Sant.

P. Alguna de las tres Divinas Personas ha estat antes que las altres?

F. No pare.

P. Be creus que lo Pare es principi del Fill, assó es, que li comunica la sua mateixa naturalesa?

F. Si pare.

P. Be creus que lo Pare y lo Fill son així mateix principi del Esperit Sant?

F. Si pare.

P. Donchs, segons apar, lo Pare ha estat avans que lo Fill, y lo Pare y lo Fill avans que lo Esperit Sant?

F. No es així, sino que en haventhi Pare, ja hi hagué Fill y Esperit Sant.

Símil: Així com lo sol es principi del seu raig, lo sol y lo raig son principi del resplandor; y no obstant tots son en un mateix temps, sol, raig y resplandor; aixís es que lo Pare es principi del Fill, lo Pare y lo Fill son principi del Esperit Sant, y no obstant ninguna de estas tres Divinas Personas ha estat avans que las altres.

P. Lo Pare, lo Fill y lo Esperit Sant ¿han comensat ó deixarán mai de ser?

F. Sempre han estat y sempre serán.

*De Deu com á mediador de la salvació
del home*

P. Quina de las tres Divinas Personas se va encarnar?

- F. Lo Fill.
- P. Se encarnaren també lo Pare y lo Esperit Sant?
- F. No pare.
- P. Suposat que totas las tres Divinas Personas son un sol Deu ¿cóm pogué encarnarse lo Fill tant solamént?
- F. Perque son Personas distintas.
- Símil: Així com de un arbre que te mol-
tas brancas se pot empeltar la una sens
empeltarse las altras, perque son distin-
tas, ó la una no es l'altra; així pogué
encarnarse lo Fill de Deu sens encar-
narse las otras Divinas Personas.
- P. Qué cosa fou cncarnarse lo Fill de
Deu.
- F. Ferse home.
- P. Donchs prengué cos y ànima com
nosaltres?
- F. Si Pare.
- P. Cóm se feu lo misteri de la Encarna-
ció?
- F. Las tres Divinas Personas formaren
un cos de la Sanch de María Santíssima,
en lo mateix instant formaren una
ànima racional y la uniren ab aquell
cos; y ab est cos y ànima així units se
uní al mateix temps la segona Persona
de la Santíssima Trinitat que es lo Fill.
- P. Donchs, si totas las tres Divinas Per-
sonas concorregueren al misteri de la
Encarnació ¿per qué dihém que fou per
obra del Esperit Sant?

- F. Perque fou per obra de amor.
P. Lo Fill de Deu avans de encarnarse,
 ¿qué era?
F. Deu tant solament.
P. Després de encarnat ¿qué es?
F. Deu y home verdader.
P. Donchs, fentse home, no perdé pas lo
 ser Deu?
F. No pare.
Símil: Aixís com un home que se fa reli-
 giós, per aixó no deixa de ser home,
 així lo Fill de Deu fentse home, no dei-
 xá de ser Deu com era antes.
P. Per qué se encarná ó se feu home lo
 Fill de Deu?
F. Per redimirnos y salvarnos.
P. Qué vol dir redimirnos?
F. Tráurernos de la esclavitut del dimoni.
P. Qué es lo que nos habfa fet esclaus
 del dimoni?
F. Lo pecat de Adam.
P. Donchs que lo pecat de Adam
 munica á tots los que descendim
F. Si Pare.
P. Cóm anomenám aqueix pecat?
F. Pecat original.
P. María Santíssima tingué pecat origi-
 nal?
F. No pare.
P. Es de Fé?
F. Si pare, puix aixís ho ha definit la
 Iglesia nostra Mare.

- P. Qué vol dir salvarnos?
- F. Donarnos la sua amistat y gracia en
aquesta vida, y la gloria en l'altra.
- P. Qué cosa es gracia?
- F. Un do sobrenatural que'ns fa amichs
de Deu y hereus del Cel.
- P. Lo fill de Deu encarnat ó fet home,
¿quíns noms te?
- F. Jesús, Cristo. Jesucrist.
- P. Y quántas naturalesas hi ha en Cristo?
- F. Duas: Divina y humana.
- P. Cristo es persona humana ó perso-
na divina?
- F. Persona divina.
- P. Quína de las tres Divinas Personas
es Cristo?
- F. La segona; perque es lo Fill de Deu
fet home.
- P. Donchs quí es Cristo?
- F. Es Deu y home verdader.
- P. Ahónt nasqué Cristo Senyor nostre?
- F. En lo portal de Betlém de Judá.
- P. De quí nasqué?
- F. De María Verge.
- P. Donchs Cristo es Fill de María Santíssima?
- F. Si pare.
- P. Y á María Santíssima ab tota veritat
la anomenam Mare de Deu?
- F. Si pare.
- P. Quín modo de vida tingué Cristo
Senyor nostre?

- F. Mortificada, humil y pobre.
P. Qué feu en los tres últims anys de sa vida?
- F. Predicá lo Evangelí instruhí als Apòstols y formá la Iglesia.
- P. Qué feu Cristo Senyor nostre per redimirnos y salvarnos?
- F. Prengué mort y passió.
- P. Ahónt prengué mort y passió Cristo Senyor Nostre?
- F. En lo arbre Santíssim de la Creu.
- P. Patí y morí en quant Deu ó en quant home?
- F. En quant home, perque en quant Deu no podía patir ni morir.
Símil: Així com en una barra de ferro encesa si hi tiran aigua, no pateix lo ferro sino lo foch, en Cristo Senyor nostre patí la naturalesa humana y no la divina.
- P. No obstant aixó, los mérits de la passió y mort de Cristo Senyor nostre ¿son de molt valor?
- F. De valor infinit.
- P. Quins tormentos principalment va patir Cristo Senyor nostre?
- F. Fou assotat, coronat de espinas, portá la Creu al coll, y clavat en ella morí.
- P. Qué cosa fou morir Cristo?
- F. Separàrseli la ànima del cos, com quan los demés homes morím.

- P. La ànima de Cristo, quan fou separada del cos, ¿ahont aná?
- F. Devallá als inferns.
- P. Què hi aná á fer?
- F. A deslliurar las ànimes dels Sants Pares, que estavan esperant la sua vinguda.
- P. Cóm anomenam lo lloch dels inferns ahont aqueixas ànimes estavan detingudas?
- F. Lo seno de Abraham.
- P. Quínas eran aqueixas ànimas que deslliurá?
- F. Las de aquells que havian mort en gracia de Deu, y ja havian plenament satisfet per sos pecats.
- P. Com es que no anavan al Cel?
- F. Perque las portas eran tancadas.
- P. Per quín motiu eran tancadas?
- F. Per lo pecat de Adam.
- P. Què era menester perque s'obrisseen?
- F. La vinguda de Cristo Senyor nostre.
- P. Y lo Cos de Cristo Senyor nostre després de mort. ¿ahont lo posaren?
- F. En la sepultura.
- P. Al separarse la ànima del cos de Cristo, la Divinitat ó naturalesa divina ¿ab que quedá unida?
- F. Ab la ànima y ab lo cos.
- Simil: Així com un soldat que desembeyna una espasa queda unit ab la espasa y bayna, encare que la espasa estiga

separada de la bayna; així estigué unida la Divinitat ab la ànima y ab lo cos de Cristo, estant la ànima separada del cos.

- P. Ressuscitatá Cristo Senyor nostre?
F. Si pare.
P. Què entens quan dius que ressucitatá?
F. Que torná de mort a vida.
P. Cóm se feu aixó?
F. Unintse altre vegada la ànima ab lo cos.
P. Tardá molt á ressucitar?
F. Al tercer dia de ser mort.
P. Després de ressuscitat, estigué molt aquí en lo mon?
F. Quaranta dias.
P. Què feu al cap dels quaranta dias?
F. Se'n pujá als Cels
P. Cóm se n'hi pujá?
F. En cos y en ànima ab sa propia virtut.
P. En los Cels té molt poder y molta gloria?
F. Seu a la dreta de Deu lo Pare.
P. Què vol dir que Cristo seu a la dreta de Deu lo Pare?
F. Que en quant Deu es tant com lo Pare y lo Esperit Sant; y en quant Home es mènos; però es més que tots los benaventurats del Cel.
P. Ara Cristo, en quant Deu, ¿ahónt está?
F. En lo Cel, en la terra y en tot lloch.
P. En quant Home, ¿ahónt está?

F. En lo Cel, y en lo Santíssim Sagratment del Altar.

Del últim fi del home

- P. Baixará Cristo del Cel algún dia á aquest mon?
- F. Si Pare.
- P. Quán será?
- F. En lo dia del judici universal, que será lo últim dia del mon.
- P. A qué vindrá?
- F. A judicar los vius y los morts.
- P. Nosaltres be serém ja judicats en lo judici particular?
- F. Si pare.
- P. Quán es lo judici particular de cada hu?
- F. Al instant que cada hu mort.
- P. Qué entens dir quan dius lo judici?
- F. La sentencia que Deu nos dona segons nostras obras.
- P. Se'ns mudará la sentencia en lo dia del judici universal?
- F. No pare.
- P. Dónchs per qué tindrá Cristo lo judici universal?
- F. Per ferho devant de tots en proba de sa rectitud y justicia, y ab major premi dels bons, y major càstich dels mals.

- P. Cóm hi compareixerém al judici universal?
- F. Ressuscitats ab nostres propis cossos.
- P. Cóm estarém possats allí?
- F. Los bons á la dreta de Cristo, y los mals á la esquerra.
- P. Qué entens per los bons?
- F. Los que moren en gracia de Deu.
- P. Qué entens per los mals?
- F. Los que moren en pecat mortal.
- P. Los que moren en gracia de Deu ¿ahónt van?
- F. Al Cel.
- P. En qué consisteix la gloria que tenen en lo Cel?
- F. En véurer y gosar per sempre de Deu ab un goig y contento inexplicables.
- P. Hi estarán molt en lo Cel?
- F. Per sempre.
- P. Hi van luego que moren?
- F. Si han plenament satisfet per sos pecats, si pare.
- P. Quant un se confessa be, ó fa un verdader acte de contrició, ¿nó se li perdonan tots los pecats?
- F. En quant á la culpa, y en quant á la pena eterna, si pare.
- P. Donchs que no sempre se li perdonan en quant á tota la pena temporal?
- F. No pare.
- P. Aqueixa pena temporal, si queda per satisferse, ¿cóm se perdona en aquesta vida?

- F. Ab obras satisfactorias y ab indulgencias.
- P. Qué entens per obras satisfactorias?
- F. Oracions, mortificacions, limosnas y tota obra bona.
- P. Qué cosa es indulgencia?
- F. Es un perdó que concedeixen los Prelats de la Iglesia de la pena temporal que devém per nostres pecats ja perdonats en quant á la culpa.
- P. De quántas maneras y ha de Indulgencias?
- F. De dos, que son plenarias y parciales.
- P. Qué cosa es indulgencia plenaria?
- F. Un perdó de tota la pena temporal que devém per nostres pecats ja perdonats en quant á la culpa.
- P. Qué cosa es indulgencia parcial?
- F. Es un perdó de alguna part de la pena temporal que devem per nostris pecats ja perdonats en quant á la culpa.
- P. Cóm se guanyan las indulgencias?
- F. Estant en gracia de Deu y fent lo que mana aquell que las concedeix.
- P. Y si aqueixos que moren en gracia de Deu no han plenament satisfet per sos pecats en aquesta vida, ¿ahónt van avans de anar al Cel?
- F. Al Purgatori.
- P. Quinas penas pateixen las ánimas en lo purgatori?
- F. Pena de dany y pena de sentit.

- P. Qué vol dir pena de dany?
F. Que están privadas de veurer á Deu.
P. Qué vol dir pena de sentit?
F. Que pateixen horribles tormentos.
P. Podem nosaltres aliviar á las ánimas del purgatori en sas penas?
F. Si pare.
P. Cóm?
F. Aplicantlos indulgencias y obras satisfactorias.
P. Hi están molt temps las ánimas en lo purgatori?
F. Fins que han plenament satisfet per sos pecats.
P. Quan en lo purgatori han plenament satisfet per sos pecats, ¿ahónt van?
F. Al Cel.
P. Los que moren en pecat mortal ¿ahónt van?
F. Al infern.
P. Hi van luego que moren?
F. Si pare.
P. Hi estarán molt los condemnats en lo infern?
F. Per sempre.
P. Quánts pecats mortals se han de menester per condemnarse?
F. Un sol basta, encara que sia sols de pensament.
P. Quinas penas pateixen los condemnats en lo infern?
F. Pena de dany y pena de sentit.

- P. Dónchs, quína diferencia hi ha de las penas del infern á las del purgatori?
- F. Que las del infern son per sempre y las del purgatori no.
- P. Los que moren sens baptisme y avans de tenir us de rahó, ¿anirán may al Cel, ó tindrán may gloria?
- F. No pare, perque tenen lo pecat original.
- P. Quan morim, ¿qué es lo que va luego á la altra vida á tenir gloria ó pena?
- F. La ànima.
- P. Cos y ànima estarán algun dia junts á tenir gloria ó pena en la altre vida?
- F. Si pare.
- P. Quànt será?
- F. Després del judici universal.

Breu explicació de las paraulas del Crech en un Deu, y lo restant de la Doctrina de la Fe.

- P. Per dir ab la deguda reflexió lo Crech en un Deu, dígasme, ¿qué entens quan dius: Crech?
- F. Que estich ben cert, sens cap dupte en contrari.
- P. Qué entens quan dius: Crech en un Deu?
- F. Que estich cert que no hi ha sino un sol Deu y en Ell crech.

- P. Qué entens quan dius: Pare?
- F. Que crech en la primera persona de la Santíssima Trinitat, que es lo Pare.
- P. Qué vol dir: tot poderós?
- F. Que Deu pot fer y desfer totas las cosas.
- P. Qué vol dir: Criador del Cel y de la terra?
- F. Que Deu ha fet del no res lo Cel, la terra y totas las cosas.
- P. Quinas son las principals cosas que Deu ha criat?
- F. Los Angels y los homes.
- P. Qui son los Angels?
- F. Uns esperits purs que no tenen cos.
- P. En qué se ocupan?
- F. En alabar á Deu, en executar las suas órdres, y en dirigirnos per lo camí del Cel.
- P. Y los dimonis, ¿qui son?
- F. Uns Angels que se revelaren contra de Deu.
- P. En qué se ocupan los dimonis?
- F. En tentar als homes.
- P. Qui foren los primers homes que Deu criá?
- F. Adam y Eva.
- P. Al primer home, ¿de qué lo formá?
- F. En quan á lo cos de un pols de terra, y en quant á la ánima de no res.
- P. A imatge y semblansa de qui lo criá?
- F. A imatge y semblansa sua.

- P. La primera dona de que la formá?
F. De una costella de Adam.
P. Cóm es que aquí lo ser criador del Cel y de la terra, no ho atribuhim á to-
tas las tres Divinas Personas, sino que ho atribuhim al Pare?
F. Perque es obra de poder.
P. Qué entens quant dius: y en Jesucrist?
F. Que crech en Jesucrist, que es la se-
gona persona de la Santíssima Trinitat
ó lo Fill de Deu fet home.
P. Qué vol dir: únic Fill seu?
F. Que en quant Deu es Fill natural del Etern Pare, y no n'hi ha altre.
P. Per qué anyadím y li díhem: Senyor nostre?
F. Perque es Deu y perque nos ha redimit.
P. Qué vol dir: lo qual fou concebut?
F. Que se feu home en las entranyas de María Santíssima.
P. Qué vol dir: per obra del Esperit Sant?
F. Que no fou per obra de home, sino per virtut del Esperit Sant.
P. Qué vol dir: nasqué de María Verge?
F. Que nasqué de María Santíssima. es-
sent ella Verge avans del part, en lo part y després del part.
P. Qué vol dir: patí baix lo poder de Pons Pilat?
F. Qué Cristo fou condemnat á mort y

altres tormentos per un jutge que se anomenava Pons Pilat.

- P. Qué vol dir: crucificat?
- F. Que fou clavat en una creu.
- P. Qué vol dir: mort?
- F. Que la áнима se li separá del cos, com quan los demés homes morím.
- P. Qué vol dir: y sepultat?
- F. Que després de mort posaren lo seu cos en una sepultura.
- P. Qué vol dir: devallá als inferns?
- F. Que després de mort Cristo, la sua áнима baixá als inferns, aixó es, al Seno de Abraham, á deslliurar las ánimas dels Sants Pares, que estavan esperant la sua vinguda.
- P. Qué vol dir: ressuscitat al tercer dia de entre los morts?
- F. Que al tercer dia de ser mort Cristo Senyor nostre, la sua áнима se torná á unir ab lo cos.
- P. Qué vol dir: s'en pujá als Cels?
- F. Que en cos y áнима s'en pujá als Cels al cap de quaranta dias de haber ressuscitat.
- P. Qué vol dir: seu á la dreta de Deu lo Pare tot poderós?
- E. Que Cristo, en quant Deu, es tant com lo Pare y lo Esperit Sant; y en quant home es menos. pero es més que tots los benaventurats del Cel.
- P. Qué vol dir: y de allí ha de venir á judicar als vius y los morts?

- F. Que en lo dia del judici universal bai-xará del Cel á judicarnos á tots.
- P. Qué entens quan dius: crech en lo Esperit Sant?
- F. Que crech en la tercera Persona de la Santíssima Trinitat, que es lo Esperit Sant.
- P. Quín misteri particular celebram del Esperit Sant?
- F. La sua vinguda.
- P. Sobre quínas personas vingué?
- F. Sobre María Santíssima y los Apóstols, y moltas otras personas.
- P. Cóm se'l's aparegué?
- F. En figura de llenguas com de foch.
- P. Qué obrá en ells?
- F. Los omplí de sos dons y gracias.
- P. Quán fou aqueix misteri?
- F. Deu dias després de habersen pujat Cristo als Cels.
- P. Qué vol dir: la Santa Mare Iglesia?
- F. La congregació de tots los fiels cristians que professan la verdadera lley de Jesucrist, baix la obediencia del Papa.
- P. Qui es lo cap invisible de la Iglesia?
- F. Cristo senyor nostre.
- P. Qui es lo cap visible de la Iglesia?
- F. Lo Papa.
- P. Per qué al Papa lo anomenam Vicari de Jesucrist?
- F. Perque la suprema autoritat ab que

mana y goberna á tota la Iglesia católica, la te rebuda de Jesucrist.

P. Es infal-lible?

F. Si pare.

P. Qué vol dir que'l Papa es infal-lible?

F. Que quan nos ensenya lo que hem de creurer y lo que hem de practicar per anar al Cel, no pot enganyarse ni enganyarnos.

P. Hi ha altre Iglesia, y Religió verdadera, sino la nostra?

F. No pare.

P. A mes de ser aixó una veritat de Fe, no se proba ab rahons tant claras, que fan inexcusables als que temerariament ne dubtan?

F. Si pare.

P. Quínas son las més principals?

F. Que en la Iglesia Católica se han cumplert las antiguas profecías; que fou fundada y propagada ab miracles estupendos é incontestables; la continua successió dels Summos Pontífices desde Sant Pere, á qui Jesucrist Senyor nostre doná las claus del Regne dels Cels; y moltas otras probas que demostran ab evidencia que la Iglesia Católica es la única y verdadera esposa de Jesucrist.

P. Donchs qui no sia fill de aquesta Iglesia, ¿se pot salvar?

F. No pare.

P. Cóm nos fem fills de la Santa Mare Iglesia?

- F. Ab lo Baptisme.
- P. Basta á qualsevol per salvarse haver rebut lo baptism?
- F. No pare.
- P. Donchs ¿qué més es necesari?
- F. En tenir us de rahó, saber y practicar la Doctrina Cristiana.
- P. Per qué á la Iglesia la anomenam Santa?
- F. Perque Cristo son Cap es sant; los Misteris y Sagraments son sants; la sua lley es santa, y fa sants als que la guardan.
- P. Per qué la anomenam Católica?
- F. Per que está estesa per tot lo mon, y admet tota mena de estats y condicions.
- P. No la anomenam també Apostólica Romana?
- F. Si Pare.
- P. Per qué la anomenam Apostólica?
- F. Per que los Apóstols la fundaren ab autoritat de Jesucrist.
- P. Perqué la anomenam Romana?
- F. Perque la Iglesia de Roma es lo Cap y Mare de totas las demés Iglesias de la Cristiandat.
- P. Qué vol dir: la comunió dels Sants?
- F. Que los justos se comunican las obras bonas los uns als altres.
- P. Dels Sants y benaventurats ab nosaltres, ¿cóm se fá aqueixa comunicació de bens espirituals?

- F. Per los auxilis y gracias que nos procuran.
- P. Cóm se fa de nosaltres ab ells?
- F. Per las oracions qu'e's dirigim.
- P. Cóm se fa de nosaltres ab las ánimas del purgatori?
- F. Aplicantlos indulgencias y obras satisfactorias.
- P. Entre 'ls justos que son en aquest mon ¿qui participa més de las obras bonas dels altres y de tota la Iglesia?
- F. Qui te més caritat y santedat.
- P. Quan se aplica una obra bona á favor de alguna determinada persona, ¿li es de particular profit espiritual?
- F. Si pare.
- P. Al qui está en pecat mortal. serveixen de algún profit las obras dels justos?
- P. Li serveixen per eixir de aquell mal estat y alcansar bens temporals.
- P. Qué vol dir la remissió dels pecats?
- F. Que en la Iglesia hi ha poder de perdonar tots y qualsevols pecats.
- P. Qui es lo qui perdona los pecats?
- F. Deu nostre Senyor.
- P. Qui te comunicat y exerceix lo poder de perdonarlos.
- F. Los Sacerdotes.
- P. Ab quins medis se nos perdonan?
- F. Ab los Sagraments.
- P. Qui está en gracia, pot obtenir perdó dels pecats venials sens rébrer cap Sagrament?

- F. Si pare: fent actes de dolor de ells, y usant dels Sagamentals, á saber: lo Pare nostre la aygua beneyta, lo pa beneyt, la benedicció episcopal, la confessió general, la limosna y demés obras de misericordia.
- P. Qué vol dir: la resurrecció de la carn?
- F. Que lo dia del judici universal tornarem tots de mort á vida ab nostres propis cossos.
- P. Los nostres cossos serán ja corromputs y pols en la sepultura; dónchs cóm podrá ser que així ressuscitem?
- F. A Deu res li es impossible.
- P. Qué vol dir? la vida perdurable?
- F. Que després de esta vida n'hi ha una altra que durarà per sempre.
- P. Qué entens quan al últim del Crech en un Deu ó altres actes de fe, dius: Amen?
- F. Me refermo de nou en tot lo que he dit.
- P. De quin particular profit es al últim del Crech en un Deu, y qualsevol altra oració, invocar ab reverencia lo sant Nom de Jesús?
- F. Se guanyan indulgencias.

Doctrina de la Esperansa

- P. Qué cosa es Esperansa?
- F. Una virtut sobrenatural, ab la que

esperam de Deu que'ns donará la glòria del Cel y medis per alcansarla.

P. Quinas oracions principalment pertanyen á la esperansa?

F. La del Pare nostre y la del Ave María

Explicació del Pare nostre

P. Quí feu ó compongué la oració del Pare nostre?

F. Cristo Senyor nostre.

P. Per qué la feu?

F. Per ensenyarnos á orar ó fer oració.

P. Qué li demanam á Deu nostre Senyor en la oració del Pare nostre?

F. Tot alló que havem de menester, tant per la ánima com per lo cos.

P. Quántas peticions conté lo Pare nostre?

F. Set.

P. Avans de las peticions, per qué saludam á Deu, dihentli: Pare?

F. Per exicitar nostra confiansa, saludantlo ab aquell nom tant amorós.

P. Per qué no dihem Pare meu, sino que dihem Pare nostre?

F. Perque pregam per tots y Deu es Pare de tots.

P. Suposat que Deu está per tot, ¿perque dihem: qui estau en lo Cel?

F. Perque lo Cel es lo lloch més noble.

P. Quina es la primera petició?

- F. Sia santificat lo vostre sant Nom.
P. Qué demanam á Deu ab esta petició?
F. Que sia servit y adorat de totas las criatures.
P. Per qué vos apar que Cristo posá aqueixa primera petició?
F. Perque nostre principal fi en tot ha de ser la gloria de Deu.
P. Quína es la segona petició?
F. Vinga en nosaltres lo vostre sant regne.
P. Qué demanam á Deu en esta petició?
F. La conversió y salvació nostra, y de tots los demés homes.
P. Quína es la tercera petició?
F. Fassas la vostra voluntat així en la terra com se fa en lo Cel.
P. Qué demanam á Deu en esta petició?
F. Gracia de fer en tot la sua santa voluntat, y vencer las malas inclinacions que las ne apartan.
P. Per qué dihem: així en la terra com se fa en lo Cel?
F. Perque hauriam de voler fer la voluntat de Deu ab tanta perfecció com los Benaventurats en lo Cel.
P. Quína es la quarta petició?
F. Lo nostre pa de cada dia, donaunos en lo dia de avuy.
P. Qué demanam á Deu en esta petició?
F. Que nos doni los bens temporals de que necessitam, y també los espirituals.

- P. Qué se enten ab aquellas paraulas.
lo dia de avuy?
- F. Per tot lo temps de nostra vida.
- P. Per qué dihem: lo nostre pa de cada dia?
- F. Perque de bens temporals sols devem demanar los necesaris; y porque cap dia no'ns hauriam de descuydar de preggar á Deu.
- P. Quina es la quinta petició?
- F. Y perdonauos las nostras culpas, així com nosaltres perdonam á nostres deutors
- P. Qué demanam á Deu en esta petició?
- F. Que nos perdone los pecats.
- P. Per qué dihem: aaxis com nosaltres perdonam á nostres deutors?
- F. Per obligarlo més á que nos perdone, y per recordarnos que devem perdonar als enemichs.
- P. Quina es la sexta petició?
- F. No permetau que nosaltres cayguem en la tentació.
- P. Qué demanam á Deu en esta petició?
- F. Que nos guarde de caurer en las tentacions dels enemichs de la nostra ànima.
- P. Quina es la séptima petició?
- F. Ans deslliuraunos de quansevol mal.
- P. Qué demanam á Deu en esta petició?
- F. Que nos guarde de tot mal de la ànima y del cos.

- P. Dels mals temporals demanam que nos ne deslliure absolutament?
- F. No pare.
- P. Donchs cóm?
- F. En quant convinga per la salut de la ànima.
- P. Què entens quan dius *Amen* al últim del Pare nostre y demés oracions?
- F. Així sía tot lo que he demanat

Explicació del Ave María

- P. Després del Pare nostre quína oració acostumam dir?
- F. La Ave María.
- P. Per qué?
- F. Perque per medi de Maria Santíssima alcansen de Deu nostre Senyor tot allò que li havem demanat en la oració del Pare nostre.
- P. Per qué nos valem principalment de Maria Santíssima?
- F. Perque després de Cristo es la més poderosa advocada ó mediadora que tenim.
- P. Quí ha fet ó compost la oració de la Ave María?
- F. Lo Arcàngel Sant Gabriel, Santa Elisabeth y la Iglesia nostra Mare.
- P. Quína part compongué lo Arcàngel Sant Gabriel?

- F. Deu vos salve, plena de gracia: lo Senyor es ab Vos: beneyta sou Vos entre totas las donas; y la Iglesia hi ha anyadit la paraula *Maria*.
- P. Quànt digué estas paraulas lo Arcàngel Sant Gabriel?
- F. Quan portá la embaixada á Marfa Santíssima dihentli: que havia de ser Mare del Fill de Deu.
- P. Quina paraula del Ave María digué Santa Elisabeth?
- F. Beneyta sou Vos entre totas las donas y beneyt es lo fruyt del vostre sant ventre: y la Iglesia hi ha anyadit la paraula *Jesús*.
- P. Quán las digué?
- F. Quan María Santíssima, que portava en sas entranyas al Fill de Deu, aná á visitarla.
- P. Quina part del Ave María ha fet la Iglesia nostra Mare?
- F. Santa María, Mare de Deu, y tot lo demés.
- P. Qué entens quan dius á María Santíssima: plena de gracia?
- F. La plenitud que Deu li ha donat en totas las virtuts, dons y gracias.
- P. Qué vol dir: lo Senyor es ab Vos?
- F. Que María Santíssima es temple de la Santíssima Trinitat d'un modo especial.
- P. En qué está lo principal privilegi de

María Santíssima per dirli: beneyta
sou Vos entre totas las donas?

- F. En ser Verge y Mare del Fill de Deu.
- P. Qué entenem dihent á María Santíssima: beneyt es lo fruyt del vostre sant ventre?
- F. La alabam per haber tingut á Jesús en sas entranyas.
- P. Qué entenem dihent: Santa María?
- F. Que María Santíssima es Santa ab singular excel-lencia sobre tots los dé-més Sants.
- P. Per qué li dihem: Mare de Deu?
- F. Perque engendrá y parí al Fill de Deu.
- P. Qué demanám á María Santíssima ab aquellas paraulas: pregueu per nos-altres pecadors, ara y en la hora de la nostra mort?
- F. Que pregue á Deu per nosaltres en tota nostra vida, y especialment en la hora tremenda de la mort.

Doctrina de la Caritat

Y BONAS OBRAS

P. Qué cosa es caritat?

F. Una virtut sobrenatural, ab la qual amam á Deu sobre totas las cosas, y al

pròxim com á nosaltres mateixos, per amor de Deu.

- P. Qué cosas son bonas obras?
- F. Aquellas que's fan segons rahó y lley de Deu.
- P. Pera que las obras bonas nos sian meritorias per lo Cel, y nos servescan en satisfacció dels pecats, ¿en quín estat se deuen fer?
- F. En estat de gracia.
- P. Y al qui está en pecat mortal, si ab lo auxili de Deu fa bonas obras, ¿per qué li serveixen?
- F. Per eixir de aquell mal estat y per alcansar bens temporals.
- P. Las obras malas ¿cóm las anomenem?
- F. Pecats.
- P. Qué cosa es pecat?
- F. Fer, dir ó pensar alguna cosa contra la Lley de Deu.
- P. Per qué dius, fer, dir ó pensar?
- F. Perque podem pecar per pensament, per paraula y per obra.
- P. No fer, no dir, ó no pensar lo que deuriám es pecat?
- F. Si pare
- P. Cóm se anomena aqueix pecat?
- F. Pecat de omission.
- P. Los pecats que per propia voluntat nostre cometem, ¿de quántas maneras son?
- F. De dos, mortals y venials.

P. Qué cosa es pecat mortal?

F. Fer, dir ó pensar alguna cosa grave contra la Lley de Deu.

P. Per qué se diu mortal?

F. Perque mata la áнима llevantli la vida de la gracia.

P. Qué cosa es pecat venial?

F. Fer, dir ó pensar contra la Lley de Deu en cosa leve.

P. Lo pecat venial lleva á l'ánima la vida de la gracia?

F. No pare.

P. Donchs qué fa?

F. Li disminuheix lo fervor de la caritat y la enflaqueix per cáurer més fácilment en lo pecat mortal.

P. Explica ab un símil la diferencia de lo que fa lo pecat mortal en la áнима, y lo que fa lo pecat venial:

F. Símil: Una punyalada en lo cor mata luego á un home; lo mateix, y més promptament fa lo pecat mortal en la áнима. Un tall als dits, una bastonada, y otras feridas aixís, no matan, pero llevan lo vigor y las forzas; y sí un home ne tingués moltes, estaría en disposició de cáurer en un mal grave y morir. Aixís los pecats venials van disposant la áнима per caurer després més fácilment en pecats mortals

P. Pera que una cosa mala grave, que un per sa voluntat fa, sia pecat mortal,

{quántas circunstancias se han de menester?

- F. Duas: advertencia perfeta y consentiment perfet.
- P. Si se té alguna advertencia y consentiment, pero no plens ni perfets, ¿quín pecat será?
- F. Pecat venial.
- P. Qui dubta si una cosa es mala, pera no pecar ¿qué deu fer?
- F. No ferla sens preguntarla avans ó sens eixir del dubte de altra manera.
- P. Posarse un voluntariament en ocasió próxima de pecar mortalment, encara que no fassa la cosa mala de que se posava en ocasió, ¿quín pecat es?
- F. Pecat mortal.
- P. Qué entens per aqueixa ocasió próxima?
- F. Qualsevol cosa, lloch ó companyía, en la qual un posat, es molt perillós que pecará mortalment.
- P. Pot alguna cosa ser ocasió próxima per uns y per altres no serho.
- F. Si pare.
- P. Qui té algún mal pensament, y adverteix que es ofensa de Deu, ¿qué ha de fer?
- F. Procurar apartarlo al instant.
- P. Per no cáurer en aqueixos pensaments ni en altres tentacions, ¿quina altra cosa es molt important?

- F. Fugir de las ocasions y perills.
P. Qué més?
F. Usar la senyal de la creu.
P. Qué mes?
F. Pensar en la mort y passió de Cristo,
en nostra mort, en lo infern, ó en altras
cosas així.
P. Que més?
F. Ocuparse en alguna cosa, y no estar
ociós.
P. Qué es lo que principalment pertany
á la Doctrina de la Caritat y bonasobras?
F. Los manaments de la Lley de Deu,
los Manaments de la Iglesia y los Sa-
graments.

*Explicació dels Manaments de la
Lley de Deu*

- P. Qué'ns mana lo primer Manament de
la Lley de Deu, que es: amarás á Deu
sobre totas las cosas?
F. Que estiguem resolts á deixarho tot
avans de deixar á Deu.
P. Cóm se deixa á Deu?
F. Ab un sol pecat mortal.
P. Qué més nos mana lo primer Mana-
ment de la Lley de Deu?
F. Fer actes de Fe, de Esperansa y de
Caritat.
P. Fes un acte de Fe:

- F. Jo crech que lo Fill de Deu se feu Home.
- P. Lo motiu que tens per creurer aquesta y altres veritats de Fe, es perque jo, ó un altre home, per sant y sabi que fos, ho haja dit?
- F. No pare.
- P. Donchs per qué ho creus?
- F. Perque Deu ho ha revelat: y Deu no pot errar ni'ns pot enganyar.
- P. Cóm sabs que Deu ho ha revelat?
- F. Perque la Iglesia ho proposa á creurer com de Fe.
- P. Fes altres actes de Fe:
- F. Crech que hi ha un sol Deu: crech que aqueix sol Deu son tres Personas: crech que la primera Persona es lo Pare. y així seguint tot lo Crech en un Deu.
- P. Lo pecat de un cristiá que nega alguna veritat de Fe, sabent que la Iglesia la proposa com á tal, ¿cóm se anomena?
- F. Heretgia.
- P. Fes un acte de Esperansa.
- F. Jo espero en Deu, que me donará la gloria del Cel y'l's medis per alcançarla.
- P. Per qué ho confias?
- F. Perque Deu es infinitament misericordiós y tot poderós.
- P. Donchs tu per salvarte necessitas y confias que Deu te donará auxiliis?
- F. Si pare.

- P. Per mérits de qui confias alcansar los auxilis de Deu que necesitas?
- F. Per los mérits de Jesucrit.
- P. A més de la mediació de Jesucrist, que es necessaria, es bo y molt important implorar la intercessió de María Santíssima y dels Sants?
- F. Si pare.
- P. No obstant de que tens tant tresor y valiment en que fundar ta confiansa, ¿qué es necessari que fassas de part tua per salvarte?
- F. Bonas obras.
- P. Donchs es dir, que confias salvarte ab los auxilis de Deu, per los mérits de Jesucrist y fent tu bonas obras?
- F. Si pare.
- P. Ab esta confiansa ¿podém témer lo condemnarnos?
- F. Si pare.
- P. En qué fundas aqueix temor?
- F. En nostra fragilitat y miseria.
- P. Se pert per part de Deu si un no se salva?
- F. No pare.
- P. Lo pecat del que desconfia de Deu, ¿cóm se anomena?
- F. Desesperació.
- P. Lo pecat del que confia salvarse per sols la bondat de Deu, sens fer bonas obras, ó ab solas bonas obras, sens lo auxili de Deu, ¿cóm se anomena?

- F. Presumpció.
- P. Lo pecat del que allarga convertirse
á Deu en la hora de la mort, ó al últim
de la vida ¿cóm se anomena?
- F. Temeritat.
- P. Fes un acte de caritat de Deu.
- F. Jo amo á Deu mes que á totas las
cosas.
- P. Per qué estimas mes á Deu que á to-
tas las cosas?
- F. Perque es infinitament bo.
- P. Fes un acte de caritat del próxim.
- F. Jo amo al próxim com á mi mateix.
- P. Per quín motiu ha de ser lo amor al
próxim?
- F. Per amor á Deu.
- P. Qué enteus en nom del próxim?
- F. Tots los que son en lo cel ó hi poden
anar.
- P. Qué nos prohibeix lo segon Mana-
ment de la Lley de Deu, que es: no
jurarás lo sant Nom de Deu en vá?
- F. Lo fer juraments falsos, lo jurar sen-
se causa, y lo jurar alguna cosa mala.
- P. Qué cosa es jurament?
- F. Posar á Deu per testimoni de lo que
dihem.
- P. Donchs será jurament dir alguna
cosa, y confirmarla ab estas ó sem-
blants expresions: com hi ha Deu, á fe
de Deu, com Deu es Deu?
- F. Si pare.

P. Es jurament dir alguna cosa, y ab intenció de jurar confirmarla no expressant lo nom de Deu, sino lo de alguna criatura en la qual ab especialitat Deu resplandeix, com son lo Cel, la nostra ànima, Maria Santíssima y altras?

F. Si pare.

P. Es jurament dir alguna cosa, y ab intenció de jurar anyadirhi: ja de aquí no'm mogar: ja me mòria: lo Cel me faltia, ó altras coses així?

F. Si pare.

P. Jurar ab las degudas circumstancies, assó es, jurar abveritat y ab causa, cosa que no sia mala, ¿es pecat ó es acte de virtut?

F. Es acte de virtut de Religió

P. Quin pecat es jurar ab mentida ó dubtantne?

F. Pecat mortal.

P. Quin pecat es jurar encara que sia ab veritat, que's fará una cosa mala grave?

F. Pecat mortal.

P. Quin pecat es jurar ab las demés circumstancies, pero sens necessitat y utilitat?

F. Pecat venial.

P. Què dirás de un quan jura á cada pas?

F. Que está exposat á cometre molts pecats mortals.

P. A més dels actes de Fé, Esperansa

y Caritat, ¿de quina altre virtut devem fer actes en forsa del primer y segon Manament de la Lley de Deu?

F. Actes de Religió.

P. Qué cosa es Religió?

F. Una virtut sobrenatural, ab la qual honram á Deu y á las cosas sagradas.

P. Podem adorar com á Deu á altre que á nostre Deu verdader?

F. No pare.

P. Podem y devem venerar á las Creus, als Angels, als Sants, y á sas Imatges y Reliquias?

F. Si pare.

P. Veneram alguna de las Imatges sagradas per lo que es en sí, ó porque hi haja alguna virtut en ella?

F. No pare.

P. Donchs á qui havem de dirigir la nostra veneració y confiansa, quan donam culto á una Imatje?

F. A lo que ella nos representa.

P. A qué devém més veneració, á una Creu encara que sia sens Imatje de Cristo, ó á una Imatje de María Santíssima?

P. A una Creu.

P. A que devém més veneració, á una Imatje de María Santíssima, ó á la de un altre Sant?

F. A la de María Santíssima.

P. Lo fer oració, y lo fer votos ó prometensas, son actes de la virtut de la Religió?

- F. Si pare.
- P. Qué cosa es oració?
- F. Demanar á Deu lo que es convenient per be nostre ó dels altres.
- P. Es bona oració la que se fa sense paraulas, sino ab bons pensaments, bons desitjs, bonas resolucions, y pregant á Deu ab lo cor?
- F. Si pare.
- P. Cóm anomenám aqueixa oració?
- F. Oració mental.
- P. Resar oracions, sens voler tenir atenció, á lo que se fa, es pecat?
- F. Si pare.
- P. Son pecat las distracciós en la oració, si se fa la deguda diligencia per apartarlas?
- F. No pare
- P. Es de obligació lo cumplir los votos y prometensas?
- F. Si pare.
- P. Avans de fer un vot ó prometensa, ¿qué convé fer per ferlo be, del agrado de Deu, y per evitar dificultats?
- F. Consultarlo ab el Confessor ó altra persona docta.
- P. Qui te alguna dificultat en cumplir prometensas que haja fet, ¿qué convé que fassa?
- F. Que ho consulti ab lo Confessor ó altre persona docta.
- P. Lo pecat del que diu, ó fa alguna co-

sa, malehínt ó fent burla de Deu ó dels Sants, ¿cóm se anomena?

F. Blasfemia.

P. Lo pecat del que abusa de las cosas sagradas, com per exemple rebent mal algún sagrament, ¿cóm se anomena?

F. Sacrilegi.

P. Si per saber alguna cosa, ó per alcan-
sar la salut, ó altre efecte, se posan me-
dis, los quals no poden tenir tal virtut
sino en forsa de pacte ab lo dimoni,
¿cóm se anomenan aqueixos pecats?

F. Fatillerías.

P. Qué'ns mana lo tercer Manament de
la Lley de Deu, que es: santificarás las
festas?

F. Emplearnos los diumenges y días de
festa en obras del servey de Deu, com
ho fem quan ohim Missa.

P. Y á més de ohir Missa, en qué convé
que nos ocupem en lo día de festa?

F. En obras de pietat ó caritat cristiana,
com son: freqüentar los Sagraments,
assistir als Divins Oficis, Prédica, Doc-
trina, Rosari, visitar malalts; y sobre
tot en imitar las virtuts de Cristo y dels
Sants de que se fa festa.

P. Qué nos prohibeix aqueix tercer Ma-
nament de la Lley de Deu?

F. Lo treballar en dia de festa.

P. Lo treballar en dia de festa per un

- espay de temps notable, ¿quín pecat es?
- F. Pecat mortal.
- P. Si hi ha necessitat. se pot treballar molt en dia de festa?
- F. Mes ó menos, segons la necessitat.
- P. Si lo Superior ecclesiástich dona llicencia, ¿es pecat treballar en dia de festa?
- F. No pare.
- P. Es pecat en dia de festa fer aquellas cosas que de ferlas hi ha consuetut lleítima?
- F. No pare.
- P. Qué mana als fills lo quart Manament de la Lley de Deu, que es: honrarás pare y mare?
- F. Amar als pares. obehirlos, reverenciarlos y ajudarlos.
- P. Quánt pecan mortalment los fills no obehint als pares?
- F. No obehintlos en cosas graves.
- P. Si los fills contra la reverencia deguda als pares los fan molt malas respuestas, quín pecat fan?
- F. Pecat mortal.
- P. Los fills tenen més particular obligació de ajudar als pares que als de més próxims?
- F. Si pare.
- P. En forsa del quart Manament de la Lley de Deu ¿qué obligació tenen los pares respecte de sos fills?

- F. Deuen alimentarlos; ensenyarlos la Doctrina Cristiana; fer que aprengan estat ú ofici; corregtirlos si no viuhen bé; y donarlos bon exemple.
- P. En la elecció de estat deuen los pares deixar entera llibertat als fills?
- F. Si pare.
- P. Si en la elecció de estat los donan concells, segons correspon, ¿cóm ho han de fer?
- F. Ab zel y desinterés, y encomanantho á Deu.
- P. Per aquest concepte no se'ns mana també honrar als Superioris espirituals y temporals?
- F. Si pare.
- P. Qui entens per Superioris espirituals?
- F. Lo Papa, Bisbes, Párrocos y demés Sacerdots.
- P. Qué devem als Superioris espirituals?
- F. Devem respectarlos, obehirlos, assistirlos y no murmurarlos.
- P. Per qué los devem respectar y obehir?
- F. Perqué son ministres del Senyor
- P. Per qué los devem assistir?
- F. Perqué treballan per nostre be espiritual.
- P. Qui son los superioris temporals?
- F. Lo Rey y tots sos ministres.
- P. Qué devem als Superioris temporals?
- F. Devem respectarlos, obehirlos, assistirlos y no murmurarlos.

- P. Per qué los devem respectar yobehir?
- F. Perqué son ministres de la Divina Justicia; y així nos ho ha ensenyat Cristo Senyor nostre.
- P. Per qué los debém assistir?
- F. Perque treballan per nostre be temporal.
- P. Quina es la obligació dels demés superiors y amos?
- F. Mirar á sos inferiors y criats com á fills.
- P. Quina es la obligació dels inferiors y criats?
- F. Mirar á sos superiors y amos com á pares.
- P. Quina es la obligació dels casats?
- F. Estimarse, y sufrirse lo un al altre, y criar be sa familia.
- P. Qué'ns mana Deu en lo quint Manament?
- F. No fer ni desitjar mal corporal á sí mateix, ni á altres?
- P. Quín pecat es lo fer, ó desitjar mal corporal á sí, ó á altres?
- F. Si lo mal es grave pecat mortal; si es leve, pecat venial.
- P. Peca un que's desitje á sí mateix la mort per anar al Cel, por no oféndrer á Deu, ó per eixir de un gran treball?
- F. Si se conforma en tot á la voluntat de Deu, no pare.
- P. Y per aqueixos motius ¿pot un matarse?

- F. No pare.
- P. Dir pestas, llamps, ó cosas semblants contra del próxim ab intenció de que li vingui un mal grave, ¿quín pecat es?
- F. Pecat mortal.
- P. Y dir aqueixas paraulas sens intenció de que li vinga un mal grave, ¿quín pecat es?
- F. Pecat venial de ordinari.
- P. Renegar contra de las bestias, ó de la feyna, ¿quín pecat es de ordinari?
- F. Pecat venial.
- P. Quín pecat fa aquell que menja, ó veu ab excés, ó cosas que sab que li danyant gravament la salut.
- F. Pecat mortal.
- P. Quin pecat fa aquell que procura algun gastament?
- F. Pecat mortal; y, si la criatura es víva, queda excomunicat.
- P. Quín pecat fan las mares que donan mala llet á las criaturas, ó las tenen en son llit ab perill de ofegarlas?
- F. Pecat mortal.
- P. Y si las han de donar á dida, ¿qué han de procurar?
- F. Que la dida sia sana de cos y de ànima.
- P. Cóm habem de tractar als enemichs?
- F. Ab tota caritat, perdonantlos de cor, y donantlos aquells senyals comuns de amor.

- P. Aixó apart molt dificultós?
- F. Ab la gracia de Deu tot se pot.
- P. Y sabs algú que així haja tractat als enemichs?
- F. Si pare: David perdoná á Saul; Sant Esteva pregava per aquells que l'apredregavan; y lo mateix Cristo en la Creu pregava per aquells que l'crucificavan.
- P. Cóm los donarém los senyals comuns de amor?
- F. Socorrentlos en sas necessitats, ressaludantlos, y mostrant alegría en sas prosperitats y tristesa en sas adversitats.
- P. Y podém procurar que se'ns restituiscan los danys que injustament nos han causat?
- F. Si pare, fentlo ab pur zel de la justicia, sens intenció de venjarse.
- P. Qué cosa es venjansa?
- F. Tornar mal per mal, per pensament, paraula ú obra.
- P. Tením obligació de corregir al pròxim, que ha pecat, ó està en perill pròxim de pecar mortalment?
- F. Quan hi ha esperansas de la esmena y demés circumstancies, si pare
- P. Cóm pecan los que faltan á eixa obligació?
- F. Si son superiors mortalment; si son inferiors ó iguals, venialment.
- P. Cóm se ha de fer la correcció?

- F. Preguntarho al Confessor, ó altre home docta.
- P. Quins pecan contra la vida espiritual del próxim?
- F. Los que l'escandalisan, ensenyantli malas doctrinas, donantli mals consells y exemples, y alabantlo en lo mal que fa.
- P. Se pot escandalisar al próxim ab una acció bona ó indiferent?
- F. Si pare; y en aixó pecan molt los pares.
- P. Qué nos prohibeix lo sisé Manament de la Lley de Deu, que es no fornícarás?
- F. Lo pecar en cosas deshonestas.
- P. Qui ab advertencia se deleyta torpemente en pensar cosas deshonestas, encara que no consentía en ferlas, ¿quín pecat fa?
- F. Pecat mortal.
- P. Mirar sens necessitat cosas deshonestas ¿es pecat?
- F. Si pare.
- P. Escoltar ó dir paraulas deshonestas per bullia ¿es pecat?
- F. Si pare.
- P. Tocaments deshonestos entre personas de un mateix sexo, son pecats?
- F. Si pare.
- P. Los casats pot ser que pequian contra sisé Manament entre sí y á solas?

- F. Si pare; y los dubtes que tendrán que los consultian ab lo Confessor ó altra persona docta.
- P. Qué nos prohibeix lo seté Manament de la Lley de Deu, que es: no furtarás?
- F. Lo robar, lo retinir injustament lo que es dels altres, y lo causarlos algun dany en sos bens.
- P. Robant á un pobre, hi ha quantitat grave ab menos valua, que robant á un rich?
- F. Si pare.
- P. Un que robant cosas leves te intenció de arribar á quantitat grave, ¿quín pecat fa?
- F. Pecat mortal.
- P. Un que vá robant cosas leves sens intenció determinada de prosseguir, quánt pecará mortalment?
- F. Que ho consultia ab lo Confessor ó altra persona docta.
- P. Un que ha robat alguna cosa, ó la té contra la voluntat del amo de ella, qué deu fer?
- F. Tornarla al qui toquia.
- P. Un que junt ab altres ha robat alguna cosa, ó ha fet algún dany, ha de restituuir tot lo que val, si los altres no restituheixen la sua part?
- F. Que ho consultia ab lo Confessor ó altra persona docta
- P. Qué nos prohibeix lo vuyté Mana-

- ment de la Lley de Deu, que es: no llevarás falsos testimonis, ni mentirás?
- F. Lo llevar falsos testimonis, lo murmurar, lo fer judicis temeraris, y lo dir mentidas.
- P. Qué cosa es fals testimoni?
- F. Dir del próxim una falta que no ha fet.
- P. Qué cosa es murmurar?
- F. Dir del próxim sens causa una falta verdadera, pero oculta.
- P. Quin pecat fa qui murmura del próxim?
- F. Si lo infama gravement, pecat mortal.
- P. Si la falta verdadera del próxim es sabuda, lo dirla es pecat contra justicia?
- F. No pare.
- P. Podrá ser que sia pecat contra caritat?
- F. Si pare.
- P. Si dir la falta grave del próxim que ja es sabuda, se fa per odi ó venjansa, ó se li retrau á la cara per injuriarlo ¿quin pecat es?
- F. Pecat mortal.
- P. Si hi ha causa per dir la falta del próxim á algú com es ara, per evitar algun dany, per procurar la correcció per demanar consell, si se necessita, ¿es pecat dirla?

- F. No pare.
- P. Qui ha infamat á algú ¿qué deu fer?
- F. Tornarli la fama com millor puga.
- P. Qué cosa es judici temerari?
- F. Pensar y tenir per cert del próxim un pecat sens bastant fonament.
- P. Si lo judici temerari es de un pecat que danyaria gravement á la honra, fama y bona reputació del próxim, ¿quín pecat es?
- F. Pecat mortal.
- P. Qui suspita algún pecat del próxim, sens bastant fonament, ¿quín pecat fa de ordinari?
- F. Pecat venial.
- P. Qué cosa es mentir?
- F. Dir alguna cosa contra lo que un pensa que es.
- P. Si de una mentida se tem, ó se deu temer que se'n seguirá dany grave, ¿quín pecat será?
- F. Pecat mortal.
- P. Y si no se'n pot seguir dany grave?
- F. Pecat venial.
- P. Qué nos prohibeix lo nové Manament de la Lley de Deu, que es: no desitjáras la muller de ton próxim?
- F. Lo desitj de cosas deshonestas.
- P. Qué nos prohibeix lo dese Manament de la Lley de Deu, que es: no desitjáras los bens ni res de ton próxim?
- F. La enveja, lo desitj desordenat dels bens del próxim.

Explicació dels Manaments de la Iglesia

- P. Qué se ha de fer per cumplir lo primer Manament de la Iglesia, que es: ohir Missa cumplida los diumenges y festas de guardar?
- F. Ohirla entera sens xarrar ni badar, ni dormir, ni pensar voluntariament en altras cosas
- P. Quín pecat fa qui deixa alguna part de la Missa ó enrahona ó bada ó dorm ó pensa voluntariament en altras cosas?
- F. Si es poch, pecat venial; si es molt, pecat mortal.
- P. En qué es bo pensar quant se ou la Missa?
- F. En los passos de la Passió de Cristo, ó en altra cosa espiritual.
- P. Será bo que per aqueix fi passem lo Rosari mentres ohim la Missa?
- F. Si pare
- P. Quán comensa á obligar lo manament de ohir Missa en las festas?
- F. En tenir us de rahó competent.
- P. Los pares, segons la práctica comuna, á quants anys fan que los fills oygan Missa en las festas?
- F. A set anys.
- P. Qué'ns mana lo segon Manament de la Iglesia, que es: confessar una vegada en lo any?

- F. Confessar be y degudament tots los pecats mortals á lo menos una vegada en lo any.
- P. Qui fa mala confessió cumple aquest precepte?
- F. No pare, y á més de no cumplir fa pecat mortal de sacrilegi.
- P. Lo tercer Manament de la Iglesia, que es: combregar per Pasqua florida, lo cumple qui combrega sacrilegament?
- F. No pare
- P. Ahónt se ha de cumplir lo precepte de combregar en lo temps pascual?
- F. En la propia parroquia.
- P. Quín es lo últim dia de cumplir aqueix precepte?
- F. Lo Diumenge de Pasquetas.
- P. Quins están obligats á combregar en temps pasqual?
- F. Los que tenen la discreció competent.
- P. En quína edad comensa regularment?
- F. De nou á dotze anys.
- P. Té obligació lo cristiá de confessar y combregar en otras ocasions que lo temps pasqual?
- F. Si pare, sempre que está en perill grave de morir.
- P. Si las criaturas de edat de us de rahó y prop de ella están malaltas, y se posan de cuidado, qué se ha de fer?
- F. Dirho al Párroco ó Confessor.
- P. Perque entengas lo quart Manament

de la Iglesia, que es: dejunar en la Quaresma y altres dejunis de manament, y abstendirse de menjar carn en los días prohibits per la Iglesia, pregunto: ¿en quinà edat comensa á obligar lo precepte de dejunar?

- F. En tenir vint y un any.
- P. En quinà edat comensa á obligar lo precepte de abstendirse de menjar carn los divendres de Quaresma y demés días prohibits per la Iglesia?
- F. En tenir us de rahó competent.
- P. Los pares, segons la pràctica comuna, á quants anys fan que los fills sen abstingan?
- F. A set anys.
- P. Qui está obligat á aqueix precepte, ¿pot menjar ous, ó coses de llet, en cap dia de Quaresma, sens tenir la Butlla de la Santa Crusada?
- F. No pare.
- P. En los dejunis y días de abstinencia de entre any, es pecat menjar ous ó coses de llet, sens tenir la Butlla de la Santa Crusada?
- F. No pare.
- P. Basta la Butlla de la Santa Crusada per poder menjar carn en la Quaresma y demés dejunis de la Iglesia?
- F. No pare; sino que es necessari pendrer l'altre Butlla anomenada de carn.
- P. Y aquells que per ser pobres no po-

den pendrer la Butlla de la carn, ¿qué han de fer per poder usar de dit privilegi?

- F. Resar un *Pare nostre* á intenció del Sant Pare que'l concedí principalment á favor dels pobres, y si algun dubte tenen sobre'l particular que'l consulten ab lo Confessor.
- P. En las colacions ¿se pot cap dia menjar peix, ous ó cosas de llet?
- F. No pare.
- P. Qué nos mana lo quint Manament de la Iglesia, que es: pagar be delmes y primicias sens fer ningun frau ni engany?
- F. Pagar lo delme y primicia, segons la llegítima consuetut, ó bé lo que en sa equivalència estiga ordenat per la Autoritat llegítima.

Explicació dels Sagaments de la Iglesia

- P. Qui instituhí los Sagaments?
- F. Cristo Senyor nostre.
- P. Per qué los instituhí?
- F. Per donarnos la sua gracia.
- P. De quántas maneras hi ha de Sagaments?
- F. De dos: que son de vius y de morts.

- P. Quants son los Sagraments de morts?
F. Dos que son: Baptisme y Penitencia.
P. Perqué se anomenan de morts?
F. Perque suposan l'ânsima morta per lo pecat.
P. Y si aquell que reb un Sagament dels de morts ja està en gracia?
F. Li aumenta la gracia.
P. Quânts son los Sagraments de vius?
F. Tots los demés.
P. Perque se anomenan de vius?
F. Perque suposan la ânsima viva per la gracia.

Baptisme

- P. Quin es lo Sagament del Baptisme?
F. Lo Sagament del aygua què donan á un quant lo fan cristiá
P. Se ha de estar en gracia per rebrer lo Sagament del Baptisme?
F. No pare, porque es Sagament de morts.
P. Quína gracia nos causa lo Sagament del Baptisme?
F. Una gracia que nos perdona lo pecat original.
P. Si es gran lo qui batejan, ¿perdona també los demés pecats que tinga, si ne té dolor?
F. Si pare.

- P. Qui no es batejat pot rebrer cap altre Sagrament?
- F. No pare.
- P. A qué nos obligam en lo Sagrament del Baptisme?
- F. A seguir la Fe y Lley de Jesucrist.
- P. A qué renunciam?
- F. A Satanás, y á totas sas pompas, y á totas sas obras.
- P. Quí pot batejar en cas de necessitat?
- F. Qualsevol home ó dona.
- P. Quinas paraulas se han de dir al temps de batejar?
- F. Jo te batejo en nom del Pare y del Fill y del Esperit Sant.
- P. Qué se ha de fer al temps de dir estas paraulas?
- F. Tirar aygua al cap de la criatura, y fer que corria.
- P. Ab quina intenció se ha de fer aixó?
- F. Ab intenció de fer lo que fa la Santa Mare Iglesia ab lo Baptisme.
- P. Segons aixó, no bastaria pas persigar la criatura, fentli solament lo senyal de la Creu?
- F. No pare.
- P. Quánt no se sab de cert, pero se dups ta, que la criatura sia morta, se ha de batejar?
- F. Si pare.
- P. En aqueix cas, ¿cóm se ha de fer, sense condició ó ab quina condició?

F. Ab esta condició: Si ets capás de rebrer lo Baptisme—**JO TE BATEJO EN NOM DEL PARE, Y DEL FILL, Y DEL ESPERIT SANT.**

P. Si la criatura después de ben batejada així, se refá, y se veu clarament que es viva, se ha de tornar á batejar, á lo menos ab condició?

F. No pare.

P. Una criatura encara que sia de pochs días, no sabent de cert que sia morta, s'ha de batejar?

F. Si pare, com las altres que son á temps.

P. La diligencia á fi de saber si es viva convé que sia poca, perquè no fos lo cas que entre tant no morís?

F. Si pare.

P. Quína ayqua es materia certa per administrar lo Sagrament del Baptisme?

F. La ayqua natural: com es ara, del mar, de riu, de font, de pou ó de pluja.

P. Quant hi ha necessitat de batejar promptament, si la ayqua no se pot tirar al cap de la criatura, ¿ahont se deu tirar?

F. A la part més principal que se puga del cos.

P. Quant per batejar promptament per necessitat, no se tira la ayqua al cap sino á altre part, lo Baptisme se deu

administrar sens condició ó ab quina condició?

F. Ab condició: Si ets capás de rebrei lo Baptisme—**JO TE BATEJO EN NOM DEL PARE Y DEL FILL Y DEL ESPERIT SANT.**

P. En aqueixos mateixos cassos de no haver pogut tirar la aygua al cap de la criatura y generalment sempre que lo Baptisme del modo que se administra es dubtós que haja estat bo: si després se pot administrar ab seguretat de serho, se pot administrar altre vegada ab condició?

F. Si pare.

P. Ab quína condició?

F. Ab esta condició: Si no ets batejat—
JO TE BATEJO EN NOM DEL PARE Y DEL FILL Y DEL ESPERIT SANT.

P. Será bo lo Baptisme si se administra ab condició de si la criatura no podrá arribar viva á la Iglesia?

F. No pare.

P. Donchs com se deu administrar en cas de necessitat, veient que la criatura es viva y podentli tirar suficient aygua natural al cap?

F. Absolutament y sens cap condició.

P. Una criatura que haja estat batejada sens dupte de que fou bo ó válido lo Baptisme, com se vulla que sia estat. ¿se pót tornar á batejar?

F. No pare.

Confirmació

- P. Quín es lo Sagrament de la Confirmació?
- F. Lo Sagrament del Crisma que dona lo Senyor Bisbe á un quan lo confirma.
- P. Quína gracia nos causa lo Sagrament de la Confirmació?
- F. Una gracia que nos dona forsas per confessar la fé de Jesucrist.
- P. Se ha de estar en gracia per rébrer lo Sagrament de la Confirmació?
- F. Si pare, porque es Sagrament de vius.
- P. Sería pecat ferse confirmar segona vegada?
- F. Si pare.

Eucaristía

- P. Qué cosa es lo Sagrament de la Eucaristía?
- F. La Hostia consagrada y lo cálzer ó vi consagrat.
- P. Quánt es consagrada la Hostia, y així mateix lo Cálzer?
- F. Quant lo Sacerdot ha dit certas paraulas avans de alsarlos.
- P. Qui está tant en la Hostia com en el Cálzer consagrat?
- F. Tot Cristo.

- P. Hi estan lo Pare y lo Esperit Sant?
- F. Si pare.
- P. Hi esta Maria Santissima?
- F. No pare: ella solament esta en lo Cel en cos y anima.
- P. Cóm hi esta Cristo en lo Santissim Sagrament?
- F. Tot en tota la Hostia, y tot en qualsevol part de la Hostia per petita que sia, y lo mateix en lo Cálzer.
- P. Avans de consagrar la Hostia, qué era?
- F. Pa.
- P. Avans de consagrar lo Cálzer ¿qué hi havia?
- F. Vi.
- P. Hi queda la substancia del pa y del vi després de la consagració?
- F. No pare.
- P. Donchs qué se fan?
- F. Se converteixen en Cos y Sanch de Cristo.
- P. Qué hi queda del pa y del vi?
- F. Sols los accidents, com son: olor, color y sabor.
- P. Quina gracia nos causa lo Sagrament de la Eucaristia?
- F. Una gracia que alimenta la nostra anima, y li dona majors forsas per guardarnos del pecat.
- P. Quàntas cosas son necessarias per combregar dignament?

- F. Tres: estar en gracia de Deu, estar en dejuni natural, y tenir coneixement y desitj del Senyor que anám á rebrer
P. Qué entens aquí quant dius estar en gràcia de Deu?
F. No tenir cap pecat mortal en la conciencia.
P. Un qué está en pecat mortal. ¿qué deu fer avans de combregar?
F. Confessarse.
P. Si un en la Confessió se ha olvidat sens culpa algun pecat mortal que devia confessarse, y després se'n recorda. ¿qué deu fer avans de combregar?
F. Tornarse á confessar.
P. Qué vol dir estar en dejuni natural?
F. No haber menjat ni begut res desde la mitja nit.
P. Qué vol dir tenir coneixement del Senyor que anam á rébrer?
F. Que havem de pensar y créurer que anam á rébrer á Cristo Senyor nostre, Deu y Home verdader.
P. Avans de combregar mentres lo Sacerdot obre lo Sacrari, ¿qué dirás?
F. La Confessió general.
P. Quánt lo Sacerdot té la Hostia en los dits y la mostra á adorar al poble, ¿qué dirás?
F. Diré tres vegadas: Senyor, jo no so digne que Vos entreu en mon interior: digauho de paraula y será feta sana v salva la mia ànima.

- P. Si la Hostia consagrada se deixás fóndrer en la boca sens enviársela, ¿causaría gracia?
- F. No pare.
- P. Si se agafa molt al paladar, ¿qué se fará?
- F. Tráurerla ab la llengua; y si es menester, béurer un poch de aygua.
- P. Se pot escupir mentres se té algun poch de Hostia en la boca?
- F. No pare.
- P. Donchs, després de haver combré-gat convindrà passar un bon rato sens escupir?
- F. Si pare.
- P. Qué farás després de haver combré-gat?
- F. Donaré gracies á Deu de tant gran benefici.
- P. En qué convindrà també exercitarse al temps de donar gracies?
- F. En demanar perdó dels pecats y socorro en nostras necessitats.
- P. En qué més?
- F. En fer actes de fé, de esperansa, de caritat y de contrició.

Penitencia

- P. Quín es lo Sagrament de la Penitencia?

- F. Lo Sagrament que anám á rébrer
quan anám á confessar.
- P. Quina gracia nos causa lo Sagrament
de la Penitencia?
- F. Una gracia que nos perdona los pe-
cats comesos després del Baptisme.
- P. Se ha de estar en gracia per rébrer
lo Sagrament de la Penitencia?
- F. No pare, perque es Sagrament de
morts.
- P. Quàntas cosas son necessarias al
cristiá per rébrer lo Sagrament de la
Penitencia, ó per fer una bona con-
fessió?
- F. Cinch, que son: exámen, dolor, pro-
pósito, confessió y satisfacció.
- P. Què vol dir exámen?
- F. Pensar ab los pecats.
- P. Cóm se ha de fer lo exámen?
- F. Posarse en un lloch retirat y allí
anar discorrent per los manaments de
la Lley de Deu. y de la Iglesia, y obli-
gacions del propi estat, y véurer en
que se ha faltat y quantas vegadas.
- P. Qui vol confessarse. ¿deu gastar molt
temps en fer lo exámen?
- F. Mes ó menos segons lo temps ha que
no se ha confessat y la vida que ha
tingut.
- P. Quina diligencia ha de posar en lo
modo de ferho?
- F. La que posaría en un negoci de mol-
ta importancia.

- P. Qué vol dir Confessió?
- F. Dir tots los pecats al Confessor.
- P. Quíns pecats tenim obligació de confessar?
- F. Los mortals.
- P. Quíns mortals?
- F. Los no confessats y los mals confessats.
- P. Qui fa mala confessió, callant á dretas algún pecat mortal dels que deuria confessar ¿quín pecat fa?
- F. Pecat mortal de sacrilegi.
- P. Donchs, deurá confessarse en altra confessió dels pecats mortals que callá, del pecat de haver fet mala confessió, y de tots los mortals que en ella confessá ó que á las horas devía confessar?
- F. Si pare.
- P. Alquí ha tingut algún costum de pecar mortalment, iqué li aconsellarás?
- F. Que fassa una confessió general de tot aquell temps.
- P. Si algú per olvit, y sens culpa, deixa algun pecat mortal sens confessar, ¿li queda perdonat en la confessió, si en ella ha tingut dolor de tots los mortals comesos?
- F. Si pare
- P. Del pecat mortal que sens culpa se ha olvidat en la Confessió, deu confessarse'n en la Confessió següent, si se'n recorda?

- F. Si pare.
- P. Hi ha obligació de confessar-se dels pecats venials?
- F. No pare; però es millor.
- P. Cóm se han de confessar los pecats?
- F. Del modo que se tenen en la conciencia: los cert com á certs, los duptosos com á duptosos; y respóndre la veritat á lo que lo Confessor pregunte.
- P. Pot de ordinari lo penitent descobrir qui es la persona ab qui va pecar?
- F. No pare.
- P. No obstant aixó, ¿deu lo penitent explicar las circumstancias necessarias de la persona ab qui va pecar, com es ara en pecats deshonestos, si era parenta, si era casada y las demés?
- F. Si pare.
- P. Un que al present, quan se confessa, no té cap pecat mortal de que ja no se haja ben confessat, de quins pecats es bó que se acusi per assegurar lo dolor?
- F. De algún pecat mortal determinat de la vida passada.
- P. Cóm se podrá determinar sens explicarlo?
- F. Com es ara dihent: lo primer mortal, ó be lo últim mortal, ó be tots los mortals que ha comés contra tal manament.
- P. Quí may ha comés cap pecat mortal, quan vol rebrer lo Sagrament de la Penitencia, ¿de qué deu confessarse?

- F. De algún pecat venial.
- P. Qui se confessa de sols pecats venials, si no té dolor de cap de ells (y lo mateix dich si no'n té propósit) fará bona confessió?
- F. No pare.
- P. En aqueix cas de confessarse de sols pecats venials, ¿de quins convé que forme lo dolor en particular (y lo mateix dich del propósit) per assegurar-lo en quant se puga?
- F. Dels que li aparegan més graves, ó li reclamen més particularment la atenció.
- P. Qué cosa es dolor?
- F. Un pesar y sentiment que té la anima de haber ofés á Deu.
- P. De quántas maneras hi ha de dolor?
- F. De dos, que son: dolor de contricio y dolor de atrició.
- P. Qué cosa es dolor de contricio?
- F. Un pesar y sentiment que té la anima de haber ofés á Deu, sols per ser Ell qui es bondat infinita.
- P. Fes ab pocas paraulas un acte de contricio:
- F. Deu meu, me pesa de havervos ofés, sols per ser Vos qui sou bondat infinita.
- P. Qué cosa es dolor de atrició?
- F. Un pesar y sentiment que té la anima de haber ofés á Deu, per temor de las penas del infern, ó per temor de

pérdre la gloria del Cel, ó per la gran deformitat del pecat.

- P. Fes ab pocas paraulas un acte de atrició:
- F. Deu meu, me pesa de habertos ofés, porque me podeu castigar en lo infern.
- P. Los actes de dolor basta que sían de boca ó han de ser cor?
- F. De cor: y procurar que sia gran lo sentiment y pena de haber ofés á Deu.
- P. Quin dels dos dolors es més perfet?
- F. Lo de contrició: porque per sí sol posa la ánima en gracia ja avans de confessarse.
- P. Quin de aqueixos dos dolors aconseillarás que fassa aquell que se confessa?
- F. Jo aconsellaría que los fes tots dos.
- P. Feslos.
- F. Senyor Deu meu Jesucrist, etc. *com está en la plana 19.*
- P. Quánt deu lo penitent tenir lo dolor?
- F. Avans que lo sacerdot li doni la absoliçió.
- P. Es molt convenient que lo cristiá ab intenció de confessarse formi lo dolor, no sols avans de acercarse al Confessor, sino també ja luego de fet lo exámen?
- F. Si pare.
- P. Podém tenir lo dolor ab nostras solas forças?
- F. No pare.
- P. Donchs cóm lo tindrém?

- F. Demanantho á Deu ab confiansa.
P. Per formar lo dolor ¿en qué convé pensar primerament?
F. En la terrible justicia de Deu.
P. Qué pensarás en aixó?
F. Dos cosas.
P. Quina es la primera?
F. Que per qualsevol pecat venial meresch que se me retardi lo entrar al Cel, y meresch patir en lo purgatori horribles tormentos.
P. Quina es la segona?
F. Que si Deu me hagués llevat la vida, luego de haver comés un pecat mortal, jo seria en lo infern per sempre.
P. En qué pensarás després?
F. En los beneficis de Deu.
P. Digasme'n alguns?
F. Deu me ha criat, me ha conservat y presérvat, me ha redimit ab la sua passió y mort, me ha fet cristiá, me ha donat y dona temps y gracia per fer penitencia; tot perque jo vagi al Cel á gosar de Ell.
P. En qué més pensarás?
F. En la infinita bondat de Deu.
P. Qué creus de la bondat de Deu?
F. Que es tan bo y tan perfet en tot, que no ho pot ser més.
P. Qué traurás de tot aixó?
F. Que jo, criatura la mes ingrata á Deu, he fet moltíssim mal quan pecava.

P. Reflexionant així lo càstich que tu tens merescut per los molts y graves pecats que hajas comés, los beneficis que Deu te ha fet, y la sua bondat infinita, y lo molt que tu desmereixes la sua gracia, ¿ab quins actes te disposarás perque te perdoni?

F. Ab uns actes breus de esperansa, de atrició y contrició, y de amor de Deu.

P. Fes lo acte que dius de esperansa:

F. Espero en Vos, Deu meu, ja que sou infinitament misericordiós y tot poderós, que me perdonareu per los mérits de Jesucrist.

P. Fes los actes breus de atrició y de contrició:

F. Deu meu, me pesa de habervos ofés, perque me podeu castigar en lo infern; y me pesa de habervos ofés sols per ser Vos qui sou bondat infinita.

P. Fes lo acte de amor de Deu:

F. Vos amo, Deu meu, més que á totes las cosas, perque sou infinitament bò

P. Aqueixos actes de dolor los farás una vegada sola, ó moltas vegadas?

F. Los faré moltas vegadas.

P. Al mateix temps, ó tot seguit, ¿qué farás?

F. Faré propòsit.

P. Què vol dir propòsit?

F. Determinar no tornar més á pecar.

P. Cóm ha de ser lo propòsit per ser bo?

- F. Universal, perpétuo y eficás.
- P. Qué vol dir universal?
- F. Que ha de ser de tot pecat mortal.
- P. Qui se confessa de sols pecats venials, si no té propósit perpétuo y eficás de cap de ells (y lo mateix dich si no'n té dolor) fará bona confessió?
- F. No pare.
- P. En aqueix cas de confessarse de sols pecats venials, ¿de quins convé que formi en particular lo propósit (y lo mateix dich lo dolor) per assegurarlo en quan se puga?
- F. Dels que li aparegan més graves ó li reclamen mes particularment la atenció.
- P. Qué vol dir perpétuo?
- F. Que ha de ser per tota la vida.
- P. Qué vol dir eficás?
- F. Que ha de ser també de apartar las ocasions y perills próxims de pecar.
- P. Qui està en ocasió pròxima de pecar mortalment, y, podent, no la vol deixar, ¿pot ser absolt?
- F. No pare.
- P. Aquell que té algún costum de pecar, ¿cóm sabrem que tinga propósit de esmenarse?
- F. Si practica los medis convenientes ó necessaris.
- P. Qué vol dir satisfacció?
- F. Cumplir la penitencia que ha donat lo Confessor.

- P. Quant se ha de cumplir la penitencia?
F. Dintre lo temps que lo Confesosr assenyale.
- P. Y si lo Confessor no assenyala temps?
F. No tardar molt á cumplirla.
- P. Encara que un deixés tota la penitencia, si en la Confessió ha tingut ánimo verdader de cumplirla ¿li han quedat perdonats los pecats si se han confessat bé?
- F. Si pare.
- P. Quant serás als peus del Confessor per confessarte, ¿qué farás per comensar?
- F. Me persignaré y senyaré y diré la Confessió general.
- P. Mentre lo sacerdot te donarà la absoliçió, ¿qué farás?
- F. Faré ab tot lo cor lo Acte de contrició y atrició

Extrema-Unció

- P. Quin es lo Sagrament de la Extrema-Unció?
- F. Lo Sagrament que lo Sacerdot dona als malalts, ungintlos los sentits ab los sants Olis.
- P. Quína gracia nos causa lo Sagrament de la Extrema-Unció?
- F. Una gracia que esborra las reliquias

dels pecats. dona consol en las agónias de la mort, y fortalesa per resistir las tentacions del dimoni.

P. Té virtut lo Sagrament de la Extrema-Unció per causar també la salut corporal, en quant es menester per la salvació de l'ànima?

F. Si pare.

P. Se ha de estar en gracia per rebre lo Sagrament de la Extrema-Unció?

F. Si pare, perque es Sagrament de vius.

P. Qui té lo us de rahó competent ¿es menester, per estar obligat á rebre lo Sagrament de la Extrema-Unció, que comensi á agonisar, ó hi sia apropi?

F. No pare.

P. Donchs quan lo obliga?

F. Quan de malaltia ó de vellesa comensa á estar en perill imminent de la mort.

P. Aguardar á dretas la Extrema-Unció per quan lo malalt, perduda ja tota esperansa de recobrar la salut, comensa á perder la vida y los sentits, ¿quin pecat seria?

F. Pecat mortal.

Orde

P. Quin es lo Sagrament del Orde?

F. Lo Sagrament que dona lo Senyor Bisbe als que ordena

- P. Quina gracia causa lo Sagrament del Orde?
- F. Una gracia de un poder especial per algún exercici eclesiàstich.
- P. Se ha de estar en gracia per rébrer lo Sagrament del Orde?
- F. Si pare, perque es Sagrament de vius.

Matrimoni

- P. Quín es lo Sagrament del matrimoni?
- F. Lo Sagrament que reben lo home y la dona al temps que's casan.
- P. Quína gracia causa lo Sagrament del Matrimoni?
- F. Una gracia perqué los casats viscan ab pau y unió, y crien bé á sos fills.
- P. Se ha de estar en gracia per rébrer lo Sagrament del Matrimoni?
- F. Si pare, perque es Sagrament de vius.
- P. Encara que no tinga pecat mortal aquell que vol rébrer lo Sagrament del Matrimoni, ¿es convenient y bo que se confesse?
- F. Si pare.
- P. Sent lo Matrimoni un contracte natural entre l'home y la dona, ¿cóm es que se conta per un dels set Sagaments?
- F. Perque Jesucrist Senyor nostre elevíá aquell contracte á la dignitat de Sagrament.

- P. Sent aixís ¿podrá entre católichs separarse lo contracte del Sant Sagratment?
- F. No pare: los católichs no poden casarse de altra manera que rebent lo Matrimoni instituhit per Jesucrist.
- P. Què hem de dir. donchs, dels que, prescindint del Sant Sagrament del Matrimoni, viuen units solament ab lo que'n diuhen matrimoni civil?
- F. Que cometan un sens número de pecats mortals, y mentres viscan en tal estat, ni son dignes de rébrer cap Sagrament, ni poden anar al Cel.

Exercici del Cristiá PER LO MATÍ

Luego que será despert, dirá:

Jesús y María, jo vos dono lo cor y la
ánima mia.

*Llevat del llit y vestit se ágenollará, y
haventse persignat y senyat, dirá:*

Senyor Deu meu, en qui crech y espero,
vos adoro y amo ab tot lo cor. Vos
dono gracies de haverme criat, redimit,
fet cristiá y conservat en esta nit. Ofre-
resh á gloria vostra tots mos pensa-
ments, paraulas, obras y treballs. Vos
demano humilment perdó de mos pecats;

me pesa de tot mon cor de habertos ofés,
per ser Vos qui sou bondat infinita. Vos
suplico per los mérits de Jesucrist y de
Maria Santíssima gracia per no oféndrer-
vos més y passar santament aquest dia.

Després dirá á lo menos lo Pare nostre, la Ave-Maria y Credo, y se encomanará al Angel de la Guarda, dihent:

Angel de Deu, Vos que sou custodi
meu, á mí que so á Vos encomanat ab ce-
lestial pietat, il-lumineume, guardaume,
regiume y goberneume. Amen.

Quan comensará á treballar dirá:

Senyor Deu meu, vos oferesch aquesta
feyna, doneuli la vostra benedicció.

*Entre dia alsará sovint lo cor á Deu ab al-
guna de estas ó semblant aspiracions:*

Deu meu, en Vos crech, en Vos espero,
vos adoro y amo sobre tolas las cosas.
Jesus meu, tingau misericordia de mí.
Assistiume, Salvador meu, ab vostra gra-
cia perque no vos ofenga may.

Avans de menjar, dirá:

Senyor Deu meu, doneu la vostra bene-
dicció á nosaltres y al menjar que ara

pendré per mantenirnos en vostre sant
servey. Y resará un Pare nostre y Ave
Maria.

*Després de haver menjat, donará gracies
dihent:*

Vos donam gracies, Senyor, del menjar
que nos haveu donat; y feunos la gracia
que nos ne servim en be. Y resará altre
Pare-nostre y Ave Maria.

*Quan tocarán horas, resará la Ave-Maria
y dirá:*

Vos oferesch, Senyor, tots los instants
de aquesta hora, desitjo emplearlos en
cumplir vostra santíssima voluntat.

*Quan serà molestat de alguna tentació, se
fará lo senyal de la Creu, ó resará
una Ave-Maria y dirá:*

Doneume gracia, senyor, perque no vos
ofenga may.

*Quan coneixerá ó duptará que ha comés
alyun pecat, fará un acte de contrició de
cor, com està en la plana 19.*

En los trevalls dirá:

Donaume paciencia, Deu meu, y accep-

teu aquest trevall que patesch en satisfacció de las mias culpas.

Quan en lo mati, mitjdia y vespre tocan las Ave-Marias, dirá:

Lo Angel del Senyor anunciá á Maria Santíssima y concebí per obra del Espirit Sant *Ave Maria..*

Aquí está la esclava del Senyor, fassas en mi segons la vostra paraula. *Ave Maria,*

Lo Fill de Deu se feu home, y habitá entre nosaltres. *Ave Maria.*

Quan se toca la oració de las ánimas resará lo De profundis, y no sabentlo, dirá un Pare-nostre y Ave Maria.

Exercici del Cristiá

PER LA NIT

—

Avans de anar al llit, se agenollará com feu en lo mati, y habentse persignat y senyat, dirá:

Senyor Deu meu, en qui crech y espero, vos adoro y amo ab tot lo cor. Vos dono

gracias de haverme criat, redimit, fet
cristiá y conservat en aquest dia. Doneu-
me gracia pera que conega los meus pe-
cats y ne tinga verdader dolor.

*Aquí examinará los pecats que ha comés
en lo discurs del dia, per pensament, pa-
raula, obra ú omission, y luego farà un acte
de contrició dihent ab lo major dolor y
sentiment possible: Senyor Deu meu, etcé-
tera... com está en la plana 19.*

Després dirá:

Conserveume, Senyor, en esta nit sens
pecar y deslliureume de tot mal.

*Procurará posarse en l'estat en que vol-
dria posarse en la hora de la mort; y pen-
sará un rato de que li servirán en aquella
hora las riquesas, honras, gustos y passa-
temps, ¡qué pena li causarán los pecats! y
qué contento las bonas obras! y dirá:*

¡Qué será de mi, Deu meu, si en esta
nit he de morir, y compareixer en vostre
Divi Tribunal, á donar compte! ¿Estich
en gracia ó en pecat mortal? ¿He fet bo-
nas confessions ó malas? ¿En qué estat
me trovo? ¿Tinch odi á algú ó res de altre?
¿Tinch vici de jurar, de murmurar, treba-

llar en las festas, ó de fer cosas deshonestas? ¿Cumplio ab más obligacions y empleo be lo temps? ¿Qué responch? ¡Ay de mil! ¡Qué compte tant rigurós se me espera, y quant dech témer, si no mé arrepentesch y esmeno mentres tinch temps!

Després dirá alomenos lo Pare nostre, la Ave Maria, lo Credo, y la oració del Angel de la Guarda.

Posat al llit, se senyará y dirá:

Santíssima Trinitat, feume gracia de morir be; Jesús y María jo vos dono lo cor y l'ànima mia.

Quan se porta lo Santissim Sagrament als malalts, lo acompañará per guanyar las indulgencias. Si no pot, se agenollará, adorantlo; resará un Pare nostre y Ave Maria, y dirá:

Doneu, Senyor, á aquell malalt las gracias necessarias per la sua salut y gloria vostra.

Los diumenges y festas se dehuen emplear ab mes especialitat en cosas del serveig de Deu; per lo que procurará cada hu

assistir als Divins Oficis, Prédica, Doctrina, Rosari, y otras funcions, que's fan particularment en la iglesia parroquial: empleará lo temps en fer obras bonas y se abstindrà de las malas y perillosas, y especialment de festeigs, balls, jochs prohibits, y semblants.

Per la Confessió

Demanarà llum á Deu nostre Senyor porque li fassa coneixer tots los pecats que ha comés en lo discurs de la sua vida, en particular desde la última confessió fins al present

Pensarà quant temps ha que no se ha confessat, si cumplí la penitencia, y si en las Confessions passadas deixá algú pecat sens confessar per olvit ó per vergonya.

Primer Manament

Si ha negat ó duptat de alguna cosa de Fe, si ha desesperat de la misericordia de Deu, si ha cregut ab fatillerías, o ha usat de cosas benehidas per mal fi.

Segón Manament

Si ha jurat ab mentida, sens causa, ó fet alguna cosa mala, especialment di-

hent: de aquí no'm mogui, lo cel me faltí,
ó ab paraulas semblants; si ha cumplert
las prometensas en lo temps. modo, y ab
las circumstancies que debia; si ha fet ac-
cions, ó dit paraulas de despreci contra
de Deu ó del Sants.

Tercer Manament

Si ha deixat de oir Missa en las festas
sens causa, ó ha estat distret en ella, y
en que part, si ha estat causa que altres
faltassen á la Missa, y ha treballat sens
causa, y quant temps, si ha empleat be
los días de festa.

Quart Manament

Si contra la obediencia dels Pares ha
deixat de treballar ó estudiar, si ha anat
de nits ab mals companys ó en casas de
perdicció, si ha jugat ó gastat ab excés, si
ha robat alguna cosa á sos pares per bo-
rratxerías ó vestir profanament, si contra
l'amor dels pares los ha desitjat mal, ó
los ha dit maledicçions, si contra la rever-
ència dels pares los ha dit paraulas, ó
los ha fet accions desatenyas, si ne ha fet
mofa, risa, burla, ó los ha murmurat, si
contra la assistencia dels pares ha deixat
de ajudarlos en sas necessitats corporals
ó espirituals.

Quint Manament

Si ha desitjat mal á sí mateix ó á altres, si se ha complagut del mal del próxim, ó se ha entrístit del seu bé, si ha dit maledicíons, y contra de qui, si ha perdonat de cor als enemichs ó los ha donat las senyals comunas de amor, si per culpa sua lo menjar y beurer li ha fet mal, si ha donat algún mal exemple al próxim.

Sisé y nové Manament

Si quant ha advertit que tenia pensaments deshonestos no ha fet diligencias per apartarlos, ans be ha desitjat cumplirlos, ó se ha deleytat en ells, si ha fet cosas ab minyons, ab minyonas, bestias, personas que tenen vot de castedat, parentas, casadas, ó en la Iglesia, si ha dit paraulas deshonestas, devant de quantas personas y quin estat tenian, si ha ohit ab gust las conversas deshonestas, ó las ha comensat, quantas personas hi havia y quin estat tenian, si se ha entretingut en mirar cosas deshonestas, de quins subjectes.

Seté y desé Manament

Si ha robat ó desitjar robar, qual quantitat, en quántas ocasións, y á quántas

personas ha danyat, si era cosa sagrada ó en la Iglesia; si ha falsificat las mercaderías ó ha fet algún frau en jochs, ó en altres contractes, si ha pagat los treballadors, si ha restituit lo robat y los danys causats.

Vuyté Manament

Si ha dit mentidas y quín dany han causat si en judici ó fora de ell ha dit del próxim una falta que no ha comés, si sens causa ha dit las faltas ocultas del próxim, y á quántas personas, si ha judicat mal del próxim sens bastant fonament, si ha causat discordia ó algún deshonor al próxim, si ha restituit la fama, si ha faltat al dejuni en los dias de obligació ó sens privilegi ha menjat carn en dias prohibits, si ha estat voluntariament distret en lo Rosari y demés devocions, si ha fet lo exercici del cristiá del matí, de entre dia y del vespre, si ha empleat bé lo temps y ha cumplert los propósits y resolucions que havia fet per més agradar á Deu.

De totas las faltas que haurá incontrat ne demanará perdó á Deu, y procurará excitar son cor á un verdader dolor y ferm propósit de no pecar més pensant:

1. Que essent una vil criatura, se ha

atrevit á ofèndrer á un Deu de infinita magestat y grandesa, que li ha donat tot lo que té en la ànima y en lo cos; y que de las potencias y sentits que de Ell ha rebut, se ha valgut per ofèndrerlo y disgustarlo.

2. Que ha pecat contra de Aquell que li conserva la vida, y al mateix instant en que va pecar mortalment li podía llevar y llansarlo al profundo del Infern; pero per la sua infinita bondat, li ha donat lloch de penitencia, lo que no ha fet als Angels mals y á moltas altras criatures.

3. Que ha pecat contra son llegítim Rey, lo qual ha tret ab insolencia y voluntariament del trono de son cor pera col-locar en ell son enemich lo dimoni.

4. Que ha pecat contra de son Redemptor que á costa de tantas penas lo havia tret de la més infame esclavitut del dimoni; pero lo pitjor es que, sabent que Deu està per tot, se ha atrevit á ofèndrerlo en sa presencia.

¡Oh! Deu meu, y ¡que he fet jo! ¿Es possible que, essent Vos qui sou, y tenintme tan obligat, vos haja jo agraviat? Vos, suma Bondat, Magestat infinita, Criador del Cel y terra, Vos me habeu criat á semblansa vostra, me conservau la vida, me donau salut y me teniu preparat un paradís de gloria. Y no obstant jo vos he ultrajat y despreciat cada vegada que he trancat los vostres sants Manaments. ¡Sí, Deu meu!

jo he estat lo ingrat que vos he tornat mal per bé, y ab tot, no me habeu llensat al infern; ans be me habeu sufert ab la major paciencia. ¡Ah Senyor! ¡Oh quánta rahó tinch de plorar y de que se trenque lo meu cor de dolor! ¡Oh! y quán dech témer que si no ploro ara, hauré de plorar després per sempre en lo foch etern! Si, Pare meu: ara vull plorar los meus pecats; ara vull demanarvos perdó de tantas ofensas; aquí'm teniu postrat á vostres peus, clamant com altre pródich ab la major aflicció y dolor de mon cor. Senyor Deu meu Jesucrist, etc. *plana 19.*

Després te preguntarás á tú mateix:

¿Estich jo ben arrepentit de haber ofés á mon Deu y Senyor? ¿Tinch ferma voluntat de no oféndrerlo més? ¿Estich ben resolt de deixar aquell mal costum de jurar, de fer aquellas cosas deshonestas, y de apartarme de aquella casa, persona, de aquell joch? ¿Perdono de cor aquella injuria? ¿Vull de veras restituir lo que no es meu? No hi ha remey, una de dos: ó penitencia ó infern: si jo no tinch aquest dolor y propòsit, la mia confessió en lloch de salvarme, me condemnará. ¡Oh Jesús meu! toqueume lo cor, y feu que tinga un verdader dolor de habervos ofés, y un ferm propòsit de primer morir que tornar á pecar.

Estas preguntas te obrirán los ulls y te farán veurer com está lo teu cor, y en sentintte arrepentit de veras y ab propòsit de deixar lo vici y mudar de vida, visten á confessar.

Després de confessat dirás:

Pare y Redemptor meu, fins aquí ha pogut arrivar la mia ceguedat, fins aquí me han tingut apartat de Vos las mias culpas. Ara, que espero me las haureu perdonat, mediant aquesta confessió que acabo de fer, ja serà altra la mia vida. Veig, Senyor, que no puch satisfer per tantas culpas ab quantas penitencias y obras penals puch jo fer; ni la lleugera penitencia que se me ha imposat, y jo gustosament he acceptat, pot ser satisfacció de la més leve culpa; pero tinch pera satisfer tots vostres mérits que son infinit. Aquests vos oferesch; rebeulos, Senyor, puig per mí los obráreu, y per ells perdoneume los meus pecats, y totas las faltas que jo haja comés en la Confessió que acabo de fer, y per últim, postrat á vostres peus, espero la absolució y la indulgencia plenaria de las mias culpas.

Per la Comunió

Avans de combregar te prepararás ab actes de Fé, Esperansa, Amor, Humilitat, Contrició y semblants, dihent de cor:

¡Oh mon Deu y Senyor, Criador y Redemptor de la mia ànima! Aquí Vos adoro en aqueixa sagrada Hostia en la qual crech estau realment present. Ja confesso, Senyor, que no so digne que vostra Divina Magestat vinga á est ingrat y vil pecador: pero Jesús meu, espero de vostra infinita bondat y clemencia, que per medi de esta amorosa visita me perdonaréu y donaréu gracia per esmenarme y ser tot vostre. Veniu, pues, Jesús meu, veniu y no tardeu, que ja ab ansia vos espera la mia ànima: veniu, que ja detesto de veras mos pecats; veniu, que me vull entregar enterament á Vos, per amarvos y servirvos fins á la mort y fins á gosarvos eternament en la gloria. Amen.

Després de haver combregat, donarás gracias al Senyor que has rebut, dihent-li del mes intim del cor y ab la major devoció.

¡Oh Altíssim Rey del Cel y terra! Vos adoro aquí dins de mon cor, en que ara

vos haveu dignat entrar ab tota vostra magestat y grandesa; vos adoro y amo ab tot lo cor, vos dono gracies per lo incomparable benefici de habervos dignat venir ab mi. ¿Y cóm (joh Jesús meu!) podré donarvos dignas gracies per tant inmens benefici? Pero, ja que no puch, accepteu, en acció de gracies, las alabansas de tots los Angels y Sants, especialment de vostre Santíssima Mare; y de mí, encara que indigne, accepteu mon cor contrit y humiliat que vos demana de veras perdó; accepteu la mia ànima ab las potencias, y lo cos ab sos sentits; accepteu mon enteniment, voluntat, llengua y vista y tot quant so y tinch, que tot vos ho oferesh y entrego. Se iyor; feume gracia, Jesús meu, que no me aparte jamay de Vos; ans bé me emplee tot en amarvos y servirvos fins á morir, y véurervos en la gloria. Amen.

Luego te posarás en quietut per un bon rato, considerant que has rebut á Jesucrist ton Redemptor, y novament lo adorarás y li oferirás lo cor, potencias y sentits, y li farás alguna petició, com li farias al Rey si'l tinguesses hospedat en ta casa.

PER LA MISSA

*Quan odirás la santa Missa, procurarás
ofерirlа desde 'l principi, dihent de cor.*

Deu meu, vos oferesch aquest sacrifici del Cos y Sanch de nostre Senyor Jesucrit, en senyal de que vos regonesch per mon supremo Senyor y Criador; en acció de gracies per tots los beneficis que vos habeu dignat fer á mi y á totes las criaturas: en satisfacció de las mías culpas y de las de tot lo mon; en sufragi de las ànimes del Purgatori, especialment de las més necessitadas, y de las que tinch més obligació; y finalment per alcansar de vostra divina pietat gracia de conversió als pecadors, de perseverencia als justos, y per viurer y morir en gracia vostra. Amen.

Després medita un pas de la passiò, que es cosa utilissima y molt agradable á Deu, ó resa lo Rosari ab devoció; y quan se alsa la Hostia dirás:

Adoro, Jesús meu, vostre preciosíssim Cos, y lo oferesch al Etern Pare en remisió de mos pecats, y dels de tot lo mon.

Quan se alsa lo Calzer, dirás:

Adoro, Jesús dolcissim, vostra preciosíssima Sanch, y vos dono gracias que la hajau derramada per mi y per tots.

Quan lo Sacerdot combrega, dirás:

¡Oh! si jo fos tan ditxós que pogués rebervos; pero ja que no'n so digne, accep-teu mon desitj y comunqueume vostre divi amor.

Acabada la Missa, dirás:

Perdoneume, Senyor, las faltas que he comés al ohir la Santa Missa, y doneume gracia per esmenarme.

ROSARI

Tot Cristià deu procurar resar cada dia lo Sant Rosari ab la familia ó á lo menos á solas per lo molt que agrada á Maria Santíssima; s'hi guanyan moltas indulgencias si se resa ab devoció, sens dormir ni anar depressa y meditant los misteris de la vida, mort y passió de Cristo Senyor nostre.

Per lo senyal etc.

- ¶. Ave María, gratia plena, dominus tecum.
¶. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui Jesus.
¶. Domine labia mea aperies.
¶. Et os meum anunciat laudem tuam.
¶. Deus in adjutorium meum intende.
¶. Domine ad adjuvandum me festina.
¶. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.
¶. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen. Alleluia.

*Y desde Septuagésima fins al Dissapte Sant
Laus tibi Domine, Rex, æternæ gloriæ.*

Oferiment

Senyor, Deu nostre, dirigu y encamineu totas nostras accions á honra y gloria vostra, y salut de nostras ànimas, y á Vos, Reyna dels Angels, Maria Santíssima, vos suplicam nos alcanceu gracia per resar ab tota devoció vostre Santíssim Rosari, que vos oferim per la exaltació de la Santa Fé Católica, per totas nostras necessitats espirituals y temporals, y per tots aquells fins per los quals degam oferirlo per guanyar las indulgencias conce-

didas en esta obra, las que aplicam per aquellas ànimes del purgatori que sian de vostre major agrado y principal obli-gació nostra.

*Los misteris que devem contemplar: dilluns
y dijous, de Goig*

Lo primer misteri de Goig es: la Encar-ció del Fill de Deu en las puríssimas y virginals entranyas de Maria Santíssima. En reverencia de est Misteri tant gosós diguem á Jesus y á Maria un Pare nostre y deu Ave Marias.

Lo segón: quan Maria Santíssima aná á visitar á sa cosina Santa Elisabet. En reverencia de est misteri, etc.

Lo tercer: la Nativitat del Fill de Deu en lo portal de Betlehem.

Lo quart: La presentació del Fill de Deu en lo Temple.

Lo quint y últim: quan Maria Santíssima, després de haver perdut á son Fill, lo trobá en lo temple disputant ab los Doctors

Dimars y divendres: de Dolor

Lo primer Misteri de Dolor es: la trista y afligida oració de Cristo en lo hort, ab tals agonías, que suá sanch y aygua.

Lo segón: quan Cristo Senyor nostre fou lligat en la columnna, y assotat ab gran cruelat.

Lo tercer: quan Cristo Senyor nostre fou coronat de espinas, escupit y bofe-tejat.

Lo quart: quan Cristo Senyor nostre portá la creu al coll, ab gran pena y fatiga fins á la montanya del Calvari.

Lo quint y últim: quan Cristo Senyor nostre fou clavat de mans y peus en la creu, ahont doná la vida per nostre amor.

Diumente, dimecres y dissapte: de Gloria

Lo primer Misteri de Gloria es: la triun-fant resurrecció de Cristo Senyor nostre.

Lo segón: la admirable Ascensió de Cristo Senyor nostre en cos y ànima al Cel.

Lo tercer: la vinguda del Esperit Sant sobre lo Col-legi Apostòlich.

Lo quart: la Assumpció de Maria Santíssima en cos y ànima el Cel.

Lo quint y últim: la Coronació de Maria Santíssima per Reyna y Senyora de Cel y terra.

Acció de gracies

¡Oh Soberano Senyor! gracias vos do-

nám de tots los beneficis que per medi de
María Santíssima havém rebut de vostra
benéfica má: y á Vos, Reyna dels Angels,
vos suplicám nos tingau sempre baix de
vostra protecció y amparo, y per mes
obligarvos, vos saludám ab una Salve.
Deu vos salve, Reyna y Mare, etcétera,
plana 20.

LLETANÍA DE NOSTRA SENYORA

Kyrie eléison.	
Christe eléison.	
Kyrie eléison.	
Christe audi nos.	
Christe exaudi nos.	
Pater de coelis Deus.	Miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi Deus.	Miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus.	Miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus.	Miserere nobis.
Sancta Maria.	ORA
Sancta Dei Genitrix.	PRO
Sancta Virgo Virginum.	NOBIS
Mater Christi.	
Mater divinæ gratiæ.	
Mater Purissima.	
Mater Castissima.	
Mater Inviolata.	
Mater Intemerata.	
Mater Inmaculata.	
Mater Amabilis.	

Mater Admirabilis.
Mater boni Consilii.
Mater Creatoris
Mater Salvatoris.
Virgo Prudentissima.
Virgo Veneranda.
Virgo Prædicanda.
Virgo Potens.
Virgo Clemens.
Virgo Fidelis.
Speculum justitiae.
Sedes Sapientiae
Causa nostra lætitiae.
Vas Spirituale.
Vas Honorable.
Vas insigne Devotionis.
Rosa Mystica.
Turris Davidica.
Turris Eburnea.
Domus Aurea.
Fœderis Arca.
Janua Cœli.
Stella Matutina.
Salus infirmorum.
Refugium peccatorum.
Consolatrix afflictorum.
Auxilium Christianorum.
Regina Angelorum.
Regina Patriarcharum.
Regina Prophetarum.
Regina Apostolorum.
Regina Martyrum.
Regina Confessorum.

Regina Virginum.

Regina Sanctorum omnium.

Regina sine labe concepta.

Regina Sacratissimi Rosarii.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi, Parce nobis Domine.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi,
Exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Misserere nobis.

¶. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.

¶. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Ora pronobis

Oremus

Gratiam tuam qæsumus Domine, mentibus nostris infunde; ut qui angelo nunciente, Christi Filii tui incarnationem cognovimus per passionem ejus et crux, ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. ¶. Amen.

Per fer la Estació de la Butlla

Se preparará ab un verdader dolor de totas sas culpas, dihent de lo intim de son cor.

Senyor Deu meu Jesucrist, Deu y Home verdader, etc., plana 19.

Oferiment

Jesús dolcissim, vos oferesch estas cinch visitas de Altars, que faré á la intenció que tingué lo Papa quan concedí las indulgencias de la Butlla de la Santa Crusada, pregant per la pau y concordia entre'l's Princeps cristians, destrucció de totas las heretgias, y aument de nostra Santa Fé Católica: oferint y aplicant esta indulgencia plenaria per l'ànima del purgatori que sia més del agrado de María Santíssima.

Se visitarán cinch altars, y en cada Altar se rezará cinch vegadas la oració del Pare nostre y del Ave Maria, ó bé una dena del Rosari.

MODO DE SERVIR LA MISSA

SACERDOT. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Introibo ad Altare Dei.

MINISTRE. Ad Deum qui lætificat juventutem meam

S. Judica me Deus, et discerne causam meam de gente non sancta; ab homine iniquo et doloso erue me.

M. Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

S. Emitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

M. Et introibo ad altare Dei, ad Deum qui lætificat juventutem meam.

S. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus; quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

M. Spera in Deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

S. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

M. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

S. Introibo ad Altare Dei.

M. Ad Deum qui lætificat juventutem
meam.

S. Adjutorium nostrum in nomine Do-
mini.

M. Qui fecit cœlum et terram.

S. Confiteor Deo, etc.

M. Misereatur tui, omnipotens Deus, et
dimissis peccatis tuis, perducat te ad
vitam æternam.

S. Amen.

M. Confiteor Deo, omnipotenti, Beatæ
Mariæ semper Virgini beato Michæli
Archangelo, beato Joanni Baptistæ, Sanc-
tis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanc-
tis, et tibi, Pater; quia peccavi nimis, co-
gitatione, verbo, et opere; mea culpa, mea
culpa, mea maxima culpa. Ideo precor
Beatam Mariam semper Virginem, bea-
tum Michælem Archamgelum, Beatum
Joannem Baptistam, Sanctos Apostolos Pe-
trum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pa-
ter orare pro me ad Dominum Deum nos-
trum.

S. Misereatur vestri omnipotens Deus,
et dimissis peccatis vestris per ducat
vos at vitam æternam.

M. Amen.

S. Indulgentiam, absolutionem et remis-
sionem peccatorum nostrorum ribuat
nobis omnipotens et misericors Domi-
nus.

M. Amen.

S. Deus, tu conversus vivificabis nos.

- M. Et plebs tua lætabitur in te.
S. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.
M. Et salutare tuum da nobis.
S. Domine, exaudi orationem meam.
M. Et clamor meus ad te veniat.
S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Per omnia sæcula sæculorum.
M. Amen.

Després de la Epistola

- M. Deo gratias.
S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Sequentia Sancti Evangelii, etc.
M. Gloria tibi, Domine.

Després del Evangeli

- M. Laus tibi, Christe.
S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Orate fratres.
M. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.

Al Prefaci

- S. Per omnia sœcula sœculorum.
M. Amen.
S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo,
S. Sursum cordam.
M. Habemus ad Dominum.
S. Gratias agamus Domino Deo nostro.
M. Dignum et justum est.

Al Pater noster

- S. Per omnia sœcula sœculorum.
M. Amen.
S. Et ne nos inducas in temptationem.
M. Sed libera nos a malo.
S. Per omnia sœcula sœculorum.
M. Amen
S. Pax Domini sit semper vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Ite Missa est; o benedicamus Domino.
M. Deo gratias.
S. Requiescant in pace.
M. Amen.
S. Benedicat vos omnipotens Deus, Pa-
ter, et Filius, et Spiritus Sanctus.
M. Amen.

Després del últim Evangelí

- M. Deo gratias.

Y FI Y

Pedro Soldevila
Sola dia 26 de
Noviembre

1910 — —

Pedro Soldevila Sola'

Deputy

B Pedro Goldbuk
Tolos

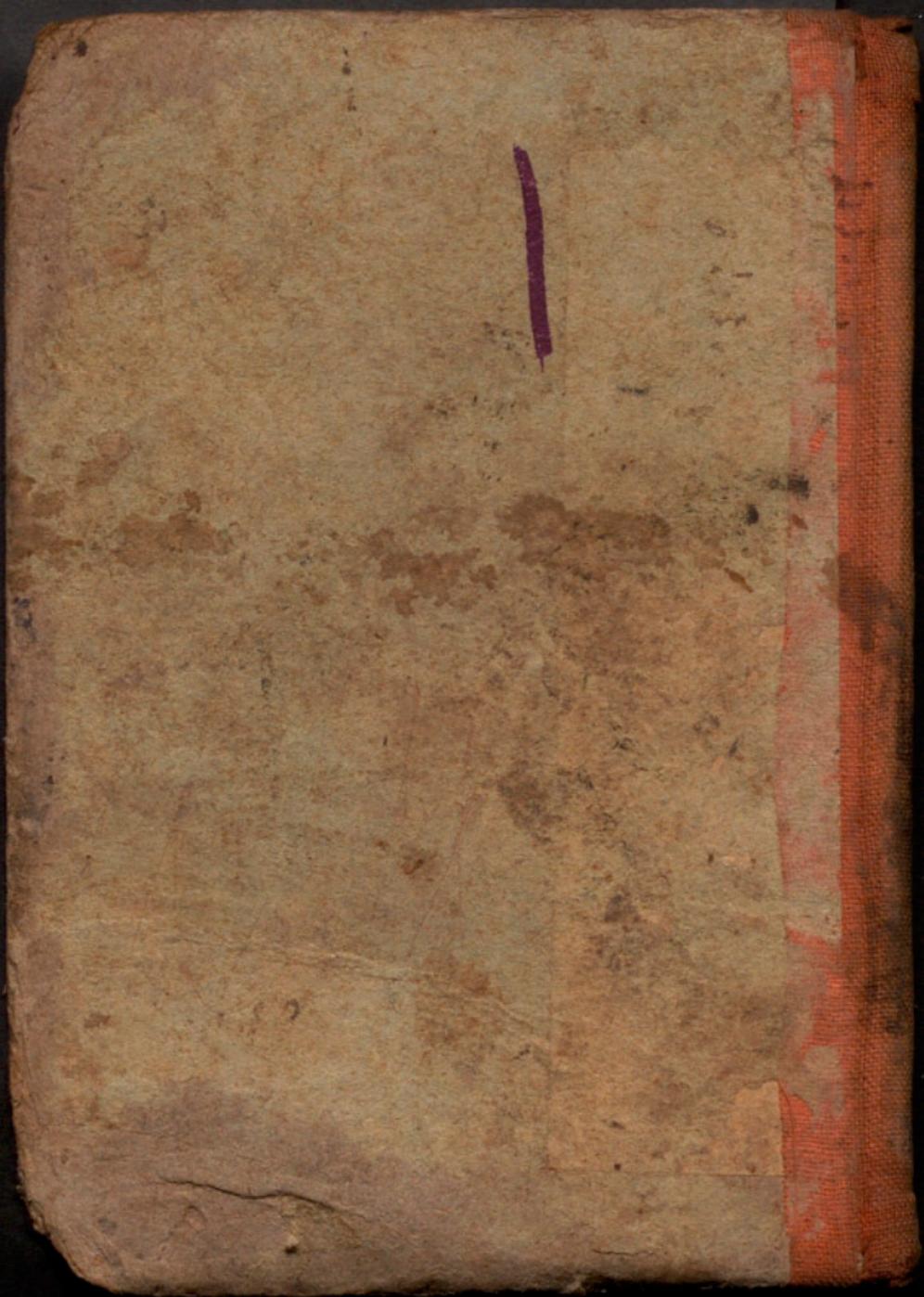
R Pedro Gómez
cuando se pierde
este libro aran
el dolor

en
muy

~~Este libro~~
~~es de suyo~~
~~de suyo~~

Pedro Soldevibes
Solá 26 de

Noviembre 1910
Ru

15